

# JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši ponedeljke.  
Mesečna naročnina:  
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/i. — Telefon št. 213  
Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.  
Upravništvo: Marjlin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.  
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.  
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

## Dr. Beneš, Mala antanta in Sinaja

Potovanje češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v Pariz in London pomeni dvojni triumf bratske politike: poskušena arbitraža zunanje-ga ministra v angleško - francoskem nesoglasju je v času, ko je Mali antanti bolj kot kdaj potrebna pozornost Evrope, odstranila ono senco desinte-resiranosti na rešitvi srednjeevropskega problema, ki jo je bilo že nekaj ted-nov opažati v vodilnih krogih zapada. Dr. Beneš gre častna zasluga, da je z vso njemu lastno državniško okretnost-jo opozoril na centum Evrope, ki je potreben moralne in fizične podpore. Na drugi strani pa se je posrečilo g. Benešu nekaj, česar niti na zapadu niso pričakovali: dosegel je podpis angleš-ko - češkoslovaške trgovske pogodbe, ki vsebuje protekcijsko garancijo v pri-log češkoslovaške države. Velik pome-nit pogodb je podčrtala londonska »Sunday Times«, ki je dr. Benešu od-kritično čestitala »k pomembnemu uspehu konstruktivne državniške umet-nosti«.

Gospo Beneš je pa brezdvomno po-koval še iz drugih, mnogo tehtnejših razlogov. Kakor znano, namerava Ma-la antanta postaviti v Ženevi svojega kandidata za svet Društva narodov. O tem se bo sklepalo še v Sinaji, na se-stanku zunanjih ministrov držav Male antante, ki se ga bodo udeležili tudi zastopniki Poljske. Bolgarski prevrat je pokazal, da je nastalo nekako nesoglas-je tudi v Mali antanti. Diskord, ki je v dnevih smrti Stamboliskega mučno izzvenel. Pojavilo se je vprašanje, ali je Mala antanta instrument obrambe, ali pa morda samo paradni organ pri meddržavnih prireditvah. To vprašanje je postalo zelo kočljivo in zopet je bil dr. Beneš eden izmed tistih, ki je situ-acijo na zapadu in na Balkanu hkrati zapopadel ter se bliskovito odločil za korak, ki je obetal velikih uspehov.

Situacija na Balkanu se je po pre-vratu v Bolgarski sicer nekoliko pomi-rila, ali nevarnosti še s tem niso od-stranjene. V tem kritičnem trenutku bi bil prelom v »Veliki antanti« naravnost katastrofalen za politične razmere v Srednji Evropi in na Balkanu. Ozračje je nasičeno z eksploziv, ki morejo pri najmanjši detonaciji izzvati nepregledno vrsto novih konfliktov in spopadnih možnosti. Treba si je zapomniti, da je dospela Bolgarska pod novim režimom šele v prvo etapo restavracije »onega, kar je bilo nekdaj...« Madžarska je pričela zopet zavestneje gledati okoli sebe. Ob jadranski obali pa čaka reški problem na svojo končno usodo. In Mussoliniju se hoče naglih ukrepov, ker je postal v zadnjem času uprav ti-pičen učeneč Machiavellijeve šole. Dr. Benešu se je posrečilo z londonskim in pariškim obiskom vsaj za prvo silo za-mazati fino razpoko, ki je nastala v or-ganizmu Male antante. Toda naši skup-ni nasprotniki se temeljito motijo, če mislijo iz te disonance kovati svoj poli-tični kapital.

V zadnjih tednih je pokazala ita-lijanska zunanja politika nekaj šahov-skih potez, ki vodijo k sklepu, da je fa-šizem že sit defenzivnega stanja. Ita-lijanski publicisti zmernejših struj so odkrito pisali, da je Italija zamudila par lepih prilik na Balkanu in da bo morala popraviti, kar je pač potrebno... Celo Nittijev »Mondo« ni popolnoma prikril laških načrtov, ki so sedaj zelo ozko spojeni z dejanskim stanjem stvari v Bolgarski. Trenutno se more reči, da je z. Beneš tokrat pariral udarec Italije, ki je silila v zadeve, ki so zanj po-polnoma sekundarnega pomena. Bal-kan je last balkanskih narodov, zato ne more postati kolonija te ali one ve-lestle. Zgodovina je nešteto krat dok-a-zala, da se je vsako tuje vmešavanje v balkanske razmere maščevalo z vso okrutnostjo. Ali se ni Italija res nič na-učila? Bivša Avstro - Ogrska naj bi ji služila kot šolski primer, nam bi pa na ta način prihranila svetovnemu miru nasprotujočo pripravljenost.

Nekaj dni nas še loči od sestanka v Sinaji. Ako se ne bi zgodilo kaj nepri-čakovanega, je računati s tem, da se bodo razgovori odigrali brez spremem-be programa. Velike važnosti je pro-jektirani vstop Poljske v Malo antanto. Pridobitev je tem večjega pomena, ker bi utegnila ublažiti poljsko - češki spor radi Javorine, v ostalem pa bi za-okrožila Madžarsko tudi v zahrbtju. Zavedamo se, da je Trianon ona to-

## Narodna skupščina.

Vojaški zakon sprejet tudi v podrobnostih.

Beograd, 18. julija. (P) Danes ob 9. uri in četrť se je v skupščini na-daljevala diskuzija glede zakona o ustroju vojske in mornarice. Pred prehodom na dnevni red je predložil minister trgovine načrt zakona o trgo-vinski konvenciji med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in poljsko repu-bliko. Ta načrt je bil izročen zakono-dajnemu odboru. Na vprašanje poslanca Gavrilovića odgovarja predsednik skupščine, da se bodo »Službene Nov-ne« pošiljale vsem onim poslancem ki oddajo v to svrhu svoj naslov v predsedništvu. Nato je minister poljo-privrede odgovoril na vprašanje po-slanca Moskovljevića o prodaji zemlji-šča Topčiderske ekonomije patriarhiji. Minister Trikić kot zastopnik mini-stra poljoprivrede je dejal, da to zem-ljišče ni prodano, ampak da gre samo za zameno. Moskovljević s tem odgo-vorom ni zadovoljen, češ da bi to zem-ljišče moralo pripasti poljoprivredni fa-kulteti za praktična dela dijakom, sedaj pa je tam patriarhija, da sežida svojo vilo. Nato odgovarja minister vojne na vprašanje poslanca Tome Popovića, za-kaj učitelji po prejšnji odredbi ne od-slужijo vojaške dobe v kadru za časa šolskih počitnic. Minister veli, da je bi-lo to prakticirano prej zaradi velikega pomanjkanja učiteljev. To pomanjkanje pa danes ne obstoja več. Razen tega je sedaj osnovana šola za rezervne častnike, v kateri dijakji odslужijo svoj vojaški rok v devetih mesecih. To je mnogo bolje, kakor prej, ko so služili v četih, pa je to tudi bolje za učitelje. Popović se zadovolji s tem odgovorom.

Potom se preide na dnevni red, in sicer špejalno debato, v kateri se brez izpremembe sprejme deveto, de-seto in enajsto poglavje zakona o ustroju vojske in mornarice. Posla-nec Davidović je v tej debati izjavil, da demokraciji nimajo nič proti temu, da imajo častniki plače predvidene v za-konu, samo da se morajo te izenačiti z uradniškimi plačami. Častniki morajo dobiti tudi doklade z ozirom na njih naporno delo in pa za obleko. Pri debati o predhodnih naredbah zahteva demokrat Gjorgjević, da se di-jakom, ki so lansko leto začeli služiti v kadru, računa vojaška doba mesto 12 mesecev samo deset mesecev po tem zakonu. Minister vojne sprejme ta predlog. Nadalje predlaga poslanec Gjorgjević, da se častniki-invalidi po-stavljajo v invalidski stalež v onem či-nu, do katerega imajo pravico in da po tem činu dobivajo prejemke in da se

nadalje rezervnim častnikom-kapeta-nom, ki so poveljevali v vojni, to rač-una kot praktični izpit in da jim ni tre-ba polagati teoretičnega izpita za ime-novanje za majorja. Nadalje da se vsi častniki, ki se prijavijo za invalidnost, izjavijo, ali hočejo biti invalidi ali pa aktivni. Minister vojne je sprejel tudi ta predlog poslanca Gjorgjevića. Govo-rili so še poslanci Lazić, (zemljoradnik), Pucelj (SKS) in Kremžar (SLS). Zbor-nica je nato prešla k poimenskemu gla-sovanju o zakonskem predlogu glede ustroja vojske v podrobnostih. Gla-sovalo je v celem 187 poslancev, od teh 154 za in 33 proti. Proti so glaso-vali klerikali, muslimani, socialisti in nekateri zemljoradniki.

Ob eni uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja je določena za jutri dopoldne. Beograd, 19. julija. (Z) Vlada je že zdavnaj izdelala načrt za posle, ki jih ima izvesti pred parlamentarnimi počitnicami. Včeraj je začela izvrševati zadnje točke programa, ki se mora kon-čati do sobote.

### Uradniški zakon.

Beograd, 19. julija. (Z) Vlada je sklenila, da stopi uradniški zakon v ve-ljavo dne 1. oktobra t. l. Do tega dne se imajo znižati draginske doklade hkrati z vsemi dokladami, ki jih imajo tudi častniki.

Beograd, 19. julija. (Z) Ministr-ski svet je sklenil, da se v prehodne do-ločbe zakona o civilnih državnih urad-nikih vstavi tudi odredba, da se z dnem, ko stopi uradniški zakon v veljavo, t. j. s 1. oktobrom t. l., ukine stalnost držav-nih nameščenecv za dobo treh let. Za ta čas veljajo določbe člena 76. srbskega uradniškega za-kona.

### NOVA ORIJENTACIJA VOJVODIN-SKIH MADŽAROV.

Beograd, 19. julija. (Z) Iz Subo-tice poročajo, da se zadnje dni opa-že pri madžarskih listih gotova izpremem-ba pisave. Tako poroča subotički »Hir-lap«, da so dobili Madžari v Vojvodini navodilo, naj pokažejo avtonomistom hrbet in naj zahtevajo večjo centraliza-cijo Vojvodine. O tej novi orientaciji vojvodinskih Madžarov se mnogo raz-pravlja v političnih krogih.

Ker je bila snoči vsled nevlšte te-lefonska proga med Zagrebom in Be-gradom pokvarjena, so morale, žal, iz-ostati zadnje vesti.

### V Italiji ni „tujejezičnih Italijanov...“

Rim, 19. julija. (K) V zbornici je pri razpravi v razdelitvi volilnih okro-žij zahteval slovenski poslanec dr. Wil-son, da se število v načrtu predvidenih dveh volilnih okrožij: Julijska krajina in Benečija, pomnoži, ker bi sicer bili tujejezični elementi popolnoma zadu-šeni. Poslanec Ciriani je zahteval, da se Furlanija odcepi od Julijske krajine. Salandra je odgovoril, da v Julijski krajini ni nikakih »tujejezičnih Italia-nov« in da se torej tudi ne more za-htevat posebnega zastopstva.

### Konferenca v Sinaji.

Beograd, 19. julija. (Z) Listi po-ročajo iz Varšave: Poljski listi se za-dnje čase stalno bavijo z vprašanjem vstopa poljske republike v Malo antan-to. To bo ena glavnih zadev, o kateri bodo razpravljali na konferenci zuna-njih ministrov držav Male antante v Sinaji, ki se snide 28. t. m.

italijanskih intrig zopet zategnilo, dasi-ravno je Grška nedvoumno izpovedala svojo dobro voljo in pripravljenost, spraviti to višeo zadevo s sveta. Mor-da se v tem ali onem pogledu sproži taka unestna inicijativa, ali eno je go-tovo: Mala antanta stoji pred težavno preizkušnjo. Zunanji ministri gredo te dni na izpit, ki bo pričel o zrelosti na-zorov. Prepričani smo, da se bodo vsi sledovi zadnjega nesoglasja z državniško spretnostjo odstranili. Od kom-paktnosti Male antante je odvisen da-našnji srednjeevropski sistem, ki je bi-stveno zasnovan kot baza za gospo-darsko in socialno rekonstrukcijo ev-ropskega osrčja.

## Radić pripravlja vstajo?

Radić v zvezi s sovražnim inozemstvom. — Člani biv-šega Jugoslovenskega odbora kompromitirani?

Beograd, 19. julija. (Z) »Poli-tiki« poročajo njen dopisnik iz Zagreba: Danes sem imel razgovor z ugled-nim Hrvatom. To, kar mi je pove-dal, je več kot fantastično. Ako ne bi bila oseba, ki mi je dala te informacije, preveč resna, se mu ne bi moglo ver-jeti. Ta oseba je po lastni inicijativi re-kla sledeče:

»Rešite naše edinstvo, ampak re-šite ga hitro, ker je skrajni čas! Ako Srbi in vlada ne store danes vsega, kar je potrebno, bo jutri že prepozno! Vse je pri-pravljeno za vstajo in za ustvaritev nove republikan-ske vlade. Vse je že priprav-ljeno z inozemstvom za pri-znanje nove države. Da je ustvarjena močna vojska, o tem čvka-jo danes že vrabci. Mržnja proti Srbom je dosegla vrhunec.

Najuglednejši voditelji Ju-goslovenskega narodnega odbora so prešli k hrvatske-mu bloku. K njemu bo prestopila tudi omladina, videvši, da jo je Beograd za-pustil. Dejstvo, da Beograd nič ne dela, se smatra za tajen dogovor z Radićem. Ako bi hoteli Srbi amputacijo, bi dru-gače postopali. Ako se te dni nič ne stori, je vse izgubljeno, in v enem prihodnjih dni se bo svet zbudil z eno bolgar-sko revolucijo več.

Sedaj veste vse. Mojega imena ni-kar ne imenujte, sicer me ubijejo! Alarmirajte vse, ker je skra-jen čas!

Beograd, 19. julija. (Z) Minister za notranje zadeve Vujičić je naročil pokrajinskemu namestniku dr. Čimiću v Zagrebu, naj razpusti organizacijo biv-ših avstro-ogrskih častnikov.

## Razkol v federalističnem bloku.

Iztresenje poslancev SLS?

Beograd, 19. julija. (Z) Včeraj je nadaljeval jugoslovenski klub svoja posvetovanja z urednikom Smodejem, članom glavnega odbora slovenske ljudske stranke, o stališču, ki naj ga za-vzame do Stjepana Radića po objavlje-nju »Markovega protokola«. Klub je fomuliral svoje mnenje tako, da se imajo z Radićem prekiniti vse zveze in da se ima ta odločitev sporočiti preko g. Smodeja vodstvu stranke v Ljublja-ni, ki naj o stvari definitivno odloči. Gospod Smodej je snoči odpotoval proti Ljubljani.

Zagreb, 19. julija. (Z) V zvezi s posvetovanjem jugoslovenskega kluba o prekinjenju zvez z Radićem se je obrnil vaš dopisnik do vodstva hrvat-ske republikanske seljačke stranke gle-de nesoglasja, ki je nastalo med stran-kami separatističnega bloka. Doznal je, da se pričakuje za danes glavni ured-nik »Slovenca« g. Smodej, ki se ustavi na svojem povratku iz Beograda v Ljubljano v Zagrebu. Navzlic vestem, ki so se zadnje dni širile o stvari, se more ugotoviti, da so odnošaji med strankami, ki tvorijo federalistični blok, najpristranejši. Zaradi tega demanti-ra vodstvo hrvatske republikanske se-ljačke stranke najodločneje vse take vesti. »Markov protokol« se je objavil v sporazumu.

## Angleški reparacijski načrt.

IZBOLŠANJE ANGLEŠKO - FRANCO SKIH ODNOSAJEV.

London, 19. julija. (K) Diplomatski poročevalec lista »Westminster Gazette« je označil načrt, da so raz-lična mnenja v angleškem kabinetu za-kasnila izgotovitev načrta za odgovor kot neprimerno. Mogoče so bila mnenja različna glede oblike in glede posamez-nosti spremne note, a o potrebi uredi-tve reparacijske in ruhrskega vpraš-anja so se mnenja popolnoma strinja-la. Ravno tako se je izrazil diplomatski poročevalec lista »Daily Newes«. (W.)

London, 19. julija. (K) Reuterjev urad domneva, da je načrt angleškega odgovora na nemške ponudbe izgotovl-jen in da bo danes kabinet o njem raz-motril. Upajo, da bo nota skupno s spremno noto lahko že v najkrajšem času odposlala zaveznikom in Zedinje-nim državam.

Pariz, 19. julija. »Agence Havas« javlja iz Londona: Večina večernih li-stov je mnenja, da se je angleško-fran-cosko ozračje nekoliko zboljšalo.

London, 19. julija. Kabinet je da-nes na dveipolurni seji razmotril o listinah, ki se naj pošljejo zaveznikom in Zedinjenim državam, namreč o na-črtu odgovora Nemčiji, o spremem-pismu zaveznikom in o pojasnjevalni spomenici. Vse te tri spise je sestavil lord Curzon.

Pariz, 19. julija. (Agence Havas) »Temps« piše: Da bo mogoča ureditev onih problemov, ki ne morejo rešiti, da dospeta Francija in Nemčija do sporaz-uma, se mora Anglija izjaviti o tem, koliko zahteva od Nemčije in koliko od svojih nekdanjih zaveznikov, kako si

### Izročitev Radića sodišču.

Beograd, 19. julija. (Z) Imuni-tetni odbor narodne skupščine ima še pred parlamentarnimi počitnicami rešiti vprašanje izročitve Stjepana Radića sodišču. V tej stvari se ne sestane samo imunitetni odbor, ampak tudi verifika-cijski, da odloči, ali se more Radić in njegovi tovariši, ki so bili izvoljeni za narodne poslance, smatrati kot taki, ker njihovi mandati niso verificirani.

Zagreb, 19. julija. (Z) V kro-gih hrvatskega bloka misli-jo, kakor doznava Vaš dopisnik, da Radić ne bo postavljen pred sodišče zaradi njegovega sobotnega govora, v katerem je žalil kraljico, ker so bili njegovi dosedanja govori mnogo ljutej-ši, ampak zaradi objave zagrebskega protokola. Ni izključeno, da igra v tej zadevi tudi važno ulogo naša zunanja politika. V bloških krogih domne-va, da hoče s tem vlada obrniti po-zornost javnosti pri reševanju reškega vprašanje na drugo stran.

### Radić pobegnil?

Beograd, 19. julija. (Z) Današ-nje »Vreme« prinaša vest, da je Radić pobegnil iz Zagreba.

V zvezi s to vestjo se je obrnil naš zagrebski dopisnik do merodajnih kro-gov in je izvedel, da v Zagrebu o tem nič ne vedo. Stjepan Radić je pač vče-raj odpotoval iz Zagreba, pa se povrne do sobote.

## Protirežimsko gibanje v Bolgarski.

Beograd, 19. julija. (B) Iz Sofije poročajo, da se je političnim oblastvom v Plevni posrečilo odkriti dve novi zem-ljoradniški organizaciji, katerima na-čeljujeta poslanec zemljoradniške stran-ke Topalžikov v Sofiji in poslanec zemljoradniške stranke Maksilov v Plevni. Po najdenih dokumentih se vi-di, da sta imeli ti organizaciji v vseh večjih mestih Bolgarski in združiti vse prišaste Stamboliskega strmovlaviči današnji režim in maščevati smrt svo-jega voditelja. Nekaj vplivnih oseb, ki so osumljene, da so v zvezi s temi organizacijama, so bile prijete. Priča-kujejo se še nadaljnje aretacije. Kljub temu in morda ravno zaradi tega se vidi, da je vlada v velikih skrbih.

### VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 19. julija. (Uradno) Zračna depresija vlada nad severno Evropo. Nizki tlak nad Adrijo se je razširil. V severnih Alpah dežuje in je olajano. Nevlšte so po-vzročile bistveno olajenje. Napoved: Spre-menjivo, boljše vreme, nekoliko topleje.



## Kritje za uradniške plače.

Beograd, 19. julija.

Zakonodajni odbor razpravlja te dni o predmetu, ki zanima vse državljane, osebo po naše uradništvu, namreč o uradniškem zakonu. Najzanimivejši in najbolj pereče je pač četrto poglavje, ki govori o plačah in dokladah.

O tem predmetu je v zakonodajnem odboru objasnili finančni minister dr. Stojadinović svoje stališče. Po njegovu izjavi bo možno uradništvu izdatno zvišati plače le v zvezi z redukcijo uradništva. Čim popolnejše bo izvedla ta, v tem večji meri bo mogoče izboljšati gnotni položaj državnega uradništva.

Država izdaja do sedaj za civilno uradništvo 2.600 milijonov dinarjev na leto, in sicer za plače 400 milijonov in za draginske doklade približno 2.200 milijonov dinarjev. Po ureditvi plač po novem zakonu bo izdajala država za plače 1.035 milijonov, skupno za plače in draginske doklade 3.580 milijonov dinarjev.

Razlika med dosedanjimi izdatki za uradniške prejemke in izdatki po novem zakonu znaša 900 milijonov dinarjev. Ker pa stopi novi uradniški zakon v veljavo šele s 1. oktobrom, ker torej za julij, avgust in september ne pride

v poštev, bo znašala dejanska razlika med prejšnjimi izdatki za proračunsko leto 1924/25 v celoti 735 milijonov dinarjev. Finančni minister pa ima kritje le za 400 mil. dinarjev. Morda se bodo dali uporabiti za pokritje tega primanjkljaja povečani dohodki od državnih monopolov in taks.

Po mnenju fin. ministra obstojata samo dve možnosti, da se dobi kritje v celoti. Prvo je, kakor že zgoraj omenjeno, redukcija uradništva. Drugo pa je redukcija doklad. Z znižanjem doklad se bodo mogle zvišati plače.

Dinar se bo gotovo še v veliki meri popravil, svoje predvojnne vrednosti pa najbrž še dolgo ne doseže, kajti za popravo valute je treba dolgo dobe, zlasti če so bile zmotnjave velike. Za slučaj pa, da bi se dinar popravil v kratkem času v veliki meri in bi šle torej cene nazaj, ter bi bile potom uradniške plače previsoke, da bi preveč obremenjevale proračun, ima zakon gotove možnosti, da se pride temu v okom. Te možnosti so znižanje doklad, ukinitve raznih ugodnosti, ki jih uživa uradništvo sedaj, obdavčenje uradniških plač in pa sprememba uradniškega zakona.

## Pismo iz Češkoslovaške.

Praga, 17. julija.

Po časopisju se pojavljajo že zopet vesti o nekaki rekonstrukciji vlade. Na čelu te novinarske akcije se nahaja sedveda neizogibna opozicija, ki povdarja potrebo razširjenja vladne koalicije. Nekateri bi najraje videli rdečo-zeleno koalicijo. Dasiravno se pri nas še nobena vlada ni vzdržala na površju dalje, kakor leto dni, vendar ni podana verjetnost, da bi se ta prorokovanja uresničila. Sicer je res, da vzdržuje ta domnevanja edinolet disharmonija v koalicijskem tisku, ali ta stvar je postranskega pomena. Tej obškurni medsebojni gonji smo se že tako privadili, da se nam je potrpežljivost celo ustalila. Vlada koalicijska še ima pred seboj veliko dela, ki ga je pri svojem rojstvu označila v obširnem programu. Tri vprašanja, vsebovana v programu koalicijske, in sicer izvedbo agrarne reforme, ureditve razmerja med cerkvijo in državo ter vprašanje invalidsk. zavarovanja, še do danes ni rešila. Koalicijska se dobro zaveda, da bo morala svoje obljube izpolniti. Do rekonstrukcije kabineta ne bo prišlo iz naravnega razloga, ker je poslala vsaka koalicijska stranka svoje najbolje predstavnike v vlado. Zamenjava z drugimi osebnostmi ne bi prav ničesar spremenila na oči stvari. Za slučaj, da bi koalicijska svojega programa ne mogla izpolniti, bi se po vsej verjetnosti razpisale nove volitve. V jeseni se bodo vršile občinske volitve, ki bodo prav gotovo upvale na vladno koalicijo. Dokler pa niso izrjene, je vsaka vest o rekonstrukciji vlade preuranjena.

Naša javnost zasleduje z mnogo večjo pozornostjo ureditev gospodarskih odnosov z drugimi državami. 13. t. m. je bil podpisan češkoslovaški-madžarski finančni dogovor. Tozadevna pogajanja so se vršila s presledki od oktobra 1922 do danes. Sedaj je medsebojna oprostitev depozitov zajamčena. Zopet je odstranjena velika zapreka, ki je ovirala gospodarske stike med obema dr-

žavama. Še večjega pomena je pa naša trgovska pogodba z Anglijo, ki sta jo 14. t. m. v Londonu podpisala dr. Beneš in lord Curzon. Ta pogodba vsebuje tudi trgovski dogovor z britanskimi kolonijami. Upati je, da bo dr. Beneš uredil tudi naše trgovsko razmerje do Francije, ki je vse prej kot povoljno.

Zbližanje Poljske in Male antante se vedno bolj oddaljuje. Na inicijativu Pilsudskega se je Poljski posrečilo sklicati konferenco baltičkih držav v Rigi in tri dni pozneje v Sinaji. Poljska je že prkarat pozvala zastopnike baltičkih držav, da bi ustanovili blok za "nadravno" politiko, paralelno z delom dr. Beneša za Malo antanto. Spočetka so te države s tem projektom simpatizirale, nato pa so se ustrašile odločno protipoljske politike, ki jo zasleduje Poljska. Zdi se, da je bila to največja zapreka in zato so poljske sanje o tem bloku zopet splavale po vodi. Baltičke države so odina sfera, kjer bi Poljska lahko delala zunanjo politiko v pozitivnem smislu. Baltička politika Poljske je politika prestiža. Poljska danes uvideva, da zaostaja njen moralni vpliv na mednarodno situacijo daleč za njeno fizično močjo. Težišče srednjeevropske politike je danes v Pragi, vendar pa se v Varšavi igrajo z brezbriznostjo. Za njih Mala antanta ne eksistira vse do tlej, dokler ne bo igral v tej organizaciji zunanji minister dr. Maryan Seyda kako vlogo. Dosedaj se ni našel še noben državnik Male antante, ki bi bil dr. Seydi ponudil vodstvo. Dokler se to ne zgodi, ali pa dokler razmere same ne bodo Poljske prislile k priznanju srednjeevropskega bloka, tako dolgo se razmerje Poljske do Male antante ne bo spremenilo. »Journal de Pologne« je na primer priobčil te dni intervju zunanje-ga ministra dr. Seyde o baltički konferenci. Minister je povdaril velik pomen baltičke konference, istočasno pa je ta poloficijozni list dementiral, da bi se Poljska udeležila konference v Sinaji...

## Dr. Lukan pred padcem?

K tozadevemu poročilu »Slovenec« z dne 19. t. m.

1. Dr. Sajovic je discipliniran in organiziran pristaš Narodne radikalne stranke v Sloveniji, ki se nahaja organizacijsko še v statusu poroda. Kot tak točno ve, da nima pravice v smislu našega statuta v imenu stranke niti poročati niti vplivati na glavni odbor v Beogradu in poedine ministre v svr-ho izmenjave vladnih funkcionarjev.

2. Dr. Sajovic ni dobil od akcijskega odbora, ki je provizorno najvišji forum ustanavljajoče se Narodne radikalne stranke, nikake polne moči, da v imenu stranke pregovarja, razume se torej, da dr. Sajovic, kot discipliniran pristaš tega ni storil.

3. Glavni odbor Narodne radikalne stranke v Beogradu, kakor tudi gospod Pašić in Ljubo Jovanović, kot stari izkušeni političarji in organizatorji že v principu se ne morejo ozirati na Informatorje, pa bilo to v stranki ali izven stranke.

To so tehtni razlogi, da je vest »Slovenca« le pobožna želja naših klerikalcev, ker mi dr. Sajovica dobro poznamo.

Gospodje, zapomnite sledeče:

1. NRS je sicer še v porodu ali je njeno dosedanje število članov naraslo od volitev pa do danes čez 250 odstotkov. Izjave vam stoje v glavnem tajništvu na razpolago.

2. NRS ne bo vodila nikake osebne politike, temveč politiko širokih mas in politiko stvarnega dela.

3. NRS bo tista, ki bo v Sloveniji potom mas usmerila vašo demagoško politiko.

Gospodje, razumemo vaše brige za našo stranko v Sloveniji, razumemo vašo brigo za avtonomijo!

Glavno tajništvo NRS, Ljubljana.

## Organizacija NRS.

— Litija. V soboto, dne 21. t. m. bo v Litiji ob 7. uri zvečer v gostilni »Pri pošti« sestanek pristašev in simpatizerjev NRS. Na tem sestanku bo poročal delegat iz Ljubljane.

— Ribno. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 8. uri jutraj bo v Ribnem sestanek pristašev in simpatizerjev NRS. Pristaši NRS, udeležite se tega sestanka polnoštevilno! Na tem sestanku bo poročal delegat iz Ljubljane.

— Zapuže - Begunje. V nedeljo, dne 22. t. m. ob treh popoldne bo ustanovni občni zbor tukašnje krajevalne organizacije NRS. Občni zbor bo v prostorih g. Alojzija Stroja v Zapužah. Poročal bo delegat iz Ljubljane. Zaupniki, skrbite, da bo občni zbor lepo uspel!

— Na Štajerskem so bili izvoljeni v nedeljo, dne 15. t. m. sledeči odborniki v sledečih krajevnih organizacijah:

I. Gornja Radgona z občinami Črešnjevič, Police, Ivanjševci, Zbogovci in Čreslavci: predsednik: Rancigaj Josip, trgovec, G. Radgona; namestnik: Brložnik Franjo, carnik, G. Radgona; tajnik: Jurkovič Filip, železničar, G. Radgona; blagajničar: Janko Črnič, kavarar, G. Radgona; odborniki: Uršič Valentin, policist, G. Radgona; Paar Janez, mizar,ski mojster; Kančič Ferdo, invalid, Podgrad; Lokovnjak Matija, viničar, Črešnjevič; Strmšek Ivan, tov. delavec, G. Radgona; Prejac Bogomir, invalid, G. Radgona; Kramberger Matija, posestnik, Radvinski vrh; Horvat Ivan, posestnik, Podgrad; Vajngerl Franc, viničar, Police; Vrbnjak Valentin, posestnik, Ivanjševci.

II. Radenci z občinami Kapela, Rih-tarovič, Boračova in Turjanci: predsednik: Poljak Franc, mag. pharm., Kapela; namestnik: Janšovec Josip, delavec, Boračova; tajnik: Mir Matjaž, tajn. posojil., Radenci; blagajničar: Wilčig Franc, industrialec, Radenci; odborniki: Klobasa Franc, pos., Boračova; Adamič Andrej, invalid, Boračova; Šrol Oto, trg. pomočnik, Radenski vrh.

III. Muršček - Zasad z občinami Stanetinci: predsednik: Klajnshek Ivan, posestnik, Rački vrh 13; namestnik in blagajničar: Kovačič Ivan, invalid, Božički vrh 49; tajnik: Nedog Franc, viničar, Bački; odborniki: Filipič Gregor, viničar, Božički vrh 63; Žilavec Alojz, viničar, Turjanski vrh.

IV. Sv. Jurij ob Ščavnici z občinami Terbegovci in Galušek: predsednik: Kozar Franc, viničar, invalid, Sovjak 194; namestnik in blagajničar: Ferenc Jožef, viničar, invalid, Sovjak 42; tajnik: Šori Alojz, viničarjev sin, Sovjak 140; odborniki: Kančič Andrej, hlapec, Sovjak 185; Kurbus Vincenz, viničar, Sovjak; Pfeifer Franc, viničar, Kūtnici 12.

## IZENAČENJE TAKS IN PRISTOJBIN.

Beograd, 18. julija. (B) Finančni minister dr. Stojadinović je predložil narodni skupščini zakonski načrt o novih taksah in pristojbinah, ki naj velja-jo za vso kraljevino. Ministrski svet se je izrekel ugodno za ta zakonski predlog, s katerim se izenačilo vse takse in pristojbine v državi.

A. D.

## Marx in Lassalle.

Ljubljana je dobila med topografskimi preureditvami tudi Marksovo ime. Za koliko časa, to se ne ve. Ob tej priliki bo morda zanimalo slišati, da je veliki socialistični teoretik globoko mrzil svojega tkzv. prijatelja Lassallea. Tretji teoretik Lassalleovih posmrtnih del, ki ga je pravkar obelodanil v Nemčiji profesor Gustav Mayer, vsebuje jako zanimivo, deloma še nikjer objavljeno korespondenco imenovanih dveh teoretikov. Marksova pisma na Engelsa kažejo zavistnega licemerca, skratka povsem nesimpatičnega Marksa. V osebnih dopisih se mu je Marks dolgo laskal kot dobremu prijatelju, drugod ga je pa lasal. Stoprav v poznejši dobi se mu v pisnih očito roga in posmehuje. Ponosni Lassalle molči in ne odgovarja. Do razdora je prišlo šele 2 leti pred tragično smrtjo Lassalleovo (1862).

Marksovo materialistično pojmovanje sveta ni moglo trpeti Lassalleove romantizma in ideološkega vznichenja. V tej mržnji je bilo gotovo nekaj nevoščljivosti, kajti Marks je živel preganjan v Londonu, dočim se mu je Lassalleovo blesteče življenje v Nemčiji moralo zdeti pohujšljivo. Marks se kaže v svojem dopisovanju vsekdar kot čist internacionalc, medtem ko se Lassalle bolj zanima za narodno življenje, za nemško prosveto in nemški napredek, za družbeno Nemčijo. (Znamo je, da se je hotel v tej točki pogajati z Bismarckom). Vendar pa se nam danes zdi, da Marks veliko bolj nego njegov dopisnik uteleša pravega nemškega duha. Toliko kakor Bismarck je avtor »Kapitala« prispeval za izoblikovanje materialistične Nemčije, za katero ne obstoji ne dobra vera, ne plemenitost mišljenja, ne blagosrčnost in ki je smatrala kot usodno, torej pravično nujnost, zažrti latinske omike. Potemtakem zaničljivo ravna s svojimi prijateljem Lassalleom, poslednjim občanom romantične Nemčije, z Lassalleom, ki je preveč francoski, odprt in zapeljiv duh.

## Prorokovanje bodoče vojne.

»Giornale di Roma« primaš nekaj prorokovanj F. Crispia, ki so za nas zelo zanimiva. »Ne samo, da verjem v možnost evropske vojne« — je odgovoril na stavljeno vprašanje — »marveč sem trdno prepričan, da bo izbruhnila prej nego mislimo najhujiš pesimisti. Ne samo, da slutim, ampak sem trdno uverjen, da bo prišlo do vojne radi dveh važnih zadev, ki ste ostali zaenkrat nerešeni. Na eni strani nezbežen spor med slovanskim svetom in germanstvom in vprašanje Carigrada. V slovansko - nemškem sporu se bo neizbežno pojavilo tudi vprašanje Poljske, ki bo morala biti obnovljena. Ni je sile na svetu, ki bi mogla to zadržati, ko bo prišla usodepolna ura.

Druga zadeva se tiče turške države, ki je opisala v Evropi svojo parabolo. Diplomacija ne bo v stanu trajno vzdržati sedanjega stanja. Tudi Italija bo pritegnjena na bojne poljane, kjer bo dovršila svojo veliko nalogo. Onega dne vstane velika Italija. Devetnajsti vek je prinesel vstajenje Italije in Grške, dvajseti pa bo videl vstajenje Poljske in definitivno ureditev balkanskih držav, kakor tudi turški izgon iz Evrope. »Na neko nadaljnje vprašanje je odgovoril: »Znamo vam je, da sem zagovoril trojezeve, toda ta ni večna. Če bo obstajala onega dne, ko se bo nahajala Evropa v plamenu, ne vem, vendar pa je mogoče da pride do spopada med Latini in Germani. To sta dva sveta, dve duši, ki boste predno se združite, križali svoje sablje.«

## Mala inozemska poročila.

GUVERNER — BIKOBOREC.

Civilni guverner v Valenciji je bil od-stavljen, ker se je osebno kot bikoborec udeležil borbe z bikom.

IZPREMEMBA V LASTNIŠTVU

»SECOLA«.

Milanski »Secolo« priobčuje izjavo, da je prešel list v last skupine milanskih industrijcev.

UDOVA USTRELJENEGA MAKSIMI-LIJANA.

»Vossische Zeitung« poroča, da vdova Charlotte melikanskega cesarja Maksimilijana, ki je bil leta 1867. ustreljen leži na smrtni postelji na gradu Bouchon pri Bruslju.

DVIGANJE POTOPLJENE »LUSITANIE«. Kakor poroča »Berliner Tageblatt« iz Dobra, je dospel tja velik dvigalni parnik »Semper Paratus«, da pripravi dviganje potopljenega parnika »Lusitanie«. Upajo predvsem, da dobe zlate zaklade »Lusitanije«.

KONEC BOJKOTA NEMSKIH MUZIKALIJ V FRANCIJI.

Kakor javlja »Matine«, je strokovna zbornica francoskih založnikov muzikalij zaradi tega, ker so tudi nemški založniki muzikalij prenehali z bojkotom francoskih muzikalnih del, razveljavila prepoved glede nemških muzikalnih proizvodov.

VOJAŠKA SLUŽBA V BELGIJI.

Zbornica je s 86 proti 76 glasovi sprejela zakonski načrt, da se službena doba za poboto določi z 12 in za druge vrste orožja s 18 meseci.

## Nekaj za vse.

V Ljubljani izhaja list, ki eksploatira v teh pasjih dnevih, če treba, tudi najočividnejšo tiskovno pomoč. Je to zelo praktičen način polemike. Svoje pasjih dnevi in stara izkušnja uči, da je ta čas kakor nalašč dobrodošel tiskarskemu škratu. Tudi nam se je te dni pripetilo nekaj takega, samo čudimo se, da iz »osebnih koristi« niso nastale kakšne »osebne obisti«. Tista tiskovna pomoč je v Jutrovi deželi vzbudila ba-je toliko veselja, da se je za hip ustavilo pre-ganjanje klerikalnega zmaja.

Toda veselje se je kmalu spremenilo v žalost. Neki ljubljanski zdravnik, ki je najvernejši čitatelj »Jutra«, je zasledil nekaj strahovitega: novo bolezen, ki se je oprilela javnega mnenja. Po dolgotrajnem mikroskopičnem raziskovanju je našel ne-ki bacil, ki ga je prinesel domov na svoji lastni rokavici. Spomnil se je, da je na predvečer stiskal enemu izmed svojih političnih prijateljev roko v slovo. Zdravniki so soglasno ugotovili, da je ta bacil zelo nevaren. Po simptomih, ki se pojavijo pri obolelemu, ni dvoma, da gre za takozvani »bacillus radicalis«. V seji načelstva JDS so te dni pozno v noč razpravljali o prete-ki nevarnosti. Komunikacija niso izdali, pač pa bo stranka mobilizirala v svojih vrstah vse medicince in veterinarje, da se ukrenejo vse potrebne preventivne odredbe. Ubo-ga »demokratija«! Na eni strani veliki klerikalni lintver, v zraku pa vse polno stru-penih glivic! To je strašno...

Spectator.

## Ali je to prav?

»Jutro« je dne 5. decembra 1922, št. 287, objavilo feliton z glavnim naslovom: »H. S.: Malenkosti, ki niso malenkosti«. Feliton je obsegal tri kratke sestavke, vsak zopet s posebnim naslovom. Pozneje je sle-dilo še nekoliko sestavkov.

Prijatelj, ki v literaturi in žurnalistiki ljubi le, kar je kratko in jedrnat, mi je prinesel dotični izresek iz lista, rekoč: »Poglej tele eseje! Ali ne spominjajo na Turgenjeva? Ali niso podobni njegovim »Poezijam v prozi«? ... Boga mi, radove-den sem, kdo je ta H. S.?«

Ugibala sva, ne da bi mogla dognati ali vsaj slutiti avtorja. V misljenju, da je za-svetila nova zvezda na nebu našega felitona, sva čakala daljnih dogodkov. Čakala sva zaman. Menda je zakoniti H. S. pa-del v nemilost pri uredništvu, sva mislila.

Te dni me je srečal na ulici prijatelj, ki v literaturi in žurnalistiki ljubi le, kar je kratko in jedrnat. »Hej, sedaj vem, kdo je avtor »Malenkosti«... o katerem sva toliko premišljevala... mi je rekel. »Kar poidi, v moji sobi te čaka!«

Radovedno sem sledil. Ko sva došla v njegovo podstrešno domovanje, me potegne k mizi in se skrivnostno nasmeje. »Boga mi, tu je... pa tukaj... in tu... je hotel, metaje pred mene razne številke monakov-ske »Jugende«.

Kaj je tu?»

»Le beri tale naslov in ime avtorja!« Berem: »Finessen. Von Horst Schöb-ter.«

»Sedaj pa beri tam, kjer sem ob strani potegnili rdečo črto.« Berem in berem... »Glej ga spaka«, vzkliknem, »Nemec je prevedel in si prilal, stil »Malenkosti«... našega H. S!«

»Ni mogoče, ker jih je »Jugenda« obja-vila že leta 1909, in 1910, vendar v mnogo večjem številu in brez posebnih naslovov.« Pogledal sem letnico lista. »Aha, sedaj umem... Ali je to prav?«

»Ne, ni prav! To je neke vrste — pre-varantstvo.«

## Najnovejši govor g. Poincaréja.

Te dni je povzel ministrski predsednik g. Raymond Poincaré o priliki odkritja spomenika padlim vojakom v Senlisu be-sedo ter je izjavil sledeče:

»Francija si ne želi poloma Nemčije. Prvič zato ne, ker ne odgovarja francoske-mu duhu, pogajati se besno v premaganu-ga sovražnika, drugič pa je treba pomisliti, da je Nemčija dolžnik. Francija je medtem dospela na konec koncesij. Obliuba glede sprejetja pogodbe, ki bi jamčila za moralno pomoč, je splavala po vodi. Reparacije ter po reparacijski komisiji določene cenitve so postale problematične in Francija je morala dovoliti Nemčiji 100 milijard predujma. Pri-šel je torej trenutek, ko je morala Francija nastopiti s pritiskom. Zagrabil je za ga-rancije. Kaj bi se zgodilo, da smo gledali tok dogodkov s prekrizanimi rokami? Predstavljajmo si, da - li bi bila naša slabost pripomogla k finančni sanaciji nemške republike? Ali bi ta slabost odstranila iz centra Evrope to ognjišče gospodarskega poloma? Že tri leta sanjajo zavezniki o tem in tri leta traja to silno zlo. Ako ne bi stale naše čete v Poruhriji, bi bila Nemčija medtem zdrknila v prepad, ki ga je izko-pala sama. Mi bi bili ostali praznih rok, ta-ko pa imamo danes jamstva, ki jih hitro ne bomo spustili iz rok. Življenjski interesi Francije so nam vsilili to odločnost. Ta od-ločnost pa ne oporoča naših zaveznikov sodegovornosti, saj vendar hočejo, da Francija ostane pri življenju, njihovi inte-reši pa se bistveno ne razlikujejo od naših.

Obdaja me laskavo čuvstvo, da sem bil že pred vojno zvest pristaš francosko - an-gleske aliance. Prijateljstvo med Francijo in Anglijo sem tolmačil vedno tako, da ima varovati med obema narodoma neodvis-nost mišljenja in svobodo besede. To pri-jateljstvo je imeelo nalogo, izenačevati me-dsebojne interese, ne pa jih podrejevati. Z drugimi besedami: vodilo naj bi k medse-bojnemu razumevanju ob medsebojnem spoštovanju enakosti.

Svetovna vojna je privedla k ustano-vitvi cele vrste novih držav. Skončana je bila po trudoplnem delu v pogodbah, ki so bile sklenjene v Versaillesu, Trianonu, Neuillyju in St. Germainu. Kdor bi samo enega izmed navedenih dokumentov spre-menil, bi nehoti oslabil vse druge. Kon-cesije, ki bi se dovolile najmočnejšim premagancem, bi hkrati postale zahtevi slabotnejšim. Francoska prava so zvezana neposredno s pravicami vseh zaveznikov: S tem, da vzdržuje Francija mirnove pogo-je, dela za mir in vse človečanstvo.

## Ali ste že obnovili naroč-nino za Jutranje Novosti?

## Iz prosvetnega življenja.

— V nedeljo popoldne koncertira Ljublj. Zvon v dvorani zdravilišča Laško. Vstop-nice prodaja iz prijaznosti trgovina g. J. Čulina v Laškem.

— Koncert »Ljublj. Zvona« v Rogaški Slatini se vrši v soboto, dne 21. jul. 1922 ob 8. zvečer v veliki dvorani Zdraviliškega doma. Vstopnice za koncert in besedilo skladb se dobe v predprodaji v petek in v soboto ves dan pri blagajni ob vhodu v dvorano.

— R. Silvij. Hudobna hča. Izšla je nova knjiga pod naslovom »Hudobna hča«, ki ob-sega poleg naslovne povesti še nekaj kraj-ših povest iz tega pisatelja. Pisana je v preprostem, lahkem jeziku, vsebina je zelo različna in zanimiva. Stane 15 Din. dobiva se v vseh knjižarnah, v tajništvu Unije in pri založniku dr. Zupanču, Tržaška cesta št. 24/1. Kdor želi knjigo, naj vpošlje denar naprej. Knjigo pripravljamo.

— Oj Doberdob! Narodna pesem iz vojne. Na lanskih in letošnjih koncertih pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se z velikim uspehom poje in opetovano na že-ljo občinstva ponavilja pesem »Oj Doberdob« v harmonizaciji pevovodje Prelovca. Besedilo pesmi je sledeče: Oj Doberdob, oj, Doberdob, slovenskih fantov grob. Kjer smo kri prelivali za svobodo, domovino, kjer smo mi pokopali slovenske fanté. Oj Doberdob, slovenski grob! — Pesem je glo-boko občutena in tudi seže v srce. Med po-shalci pa so se našli ljudje, ki so trdili, da jo je kratkomašlo založil Prelovac. Da raz-pršimo take in podobne domneve, ugotov-ljamo, da je pesem nastala med našimi fan-ti - vojaki, ki so se borili in umirali v strašnih bojih na doberdobski planoti. Eden teh vojakov je na dopustu v Ljubljani me-dijlo pesmi zapel pevcem »Ljubljanskega Zvona«, ti pa pevovodji Prelovcu, ki jo je potem zapisal in docela priprosto har-moniziral za moški zbor ter jo prepustil uredniku »Pevca« g. dr. Franu Kimovcu za objavo v njegovem listu.

— Ruski bariton, operni pevec g. Bala-ban, ki je letošnjo sezono pel v ljubljanski operi, je baje angažiran na beograjski operi.

— Grafična razstava v Splitu. V Spli-tu je otvoril Radovan Tomaseo in Peter Bibić razstavo svojih del. Bibić je prvi Dalmatinec, ki se posebno bavi z grafič-ko in sicer z vsemi njenimi vrstami in na-različnejšimi tehnikami. Razstavil bo nekaj svojih olinatih slik, razen tega pa tudi ne-kaj lesa- in bakrorezov.

— Razstava slik Splita. V Splitu je razstavil Borovčec precej fotografij mesta Splita in okolice. Poleg teh je razstavil tu-di nekaj akvarelov in olinatih slik.

— Prihod češkega pevskega društva v Jugoslavijo. Češko pevsko društvo »Hla-hol«, ki je dobilo pri nedavni pevski tekmi v Amsterdamu prvo nagrado z vsemi gla-sovi juriya, namerava meseca aprila pri-hodnjega leta obiskati našo državo, kjer priredi več koncertov. »Hlahol« je bil na turneji po Jugoslaviji leta 1921. Zbor šteje 180 oseb.

— Knjiga predsednika Masaryka. Pod naslovom: »Jan Hus, naša reformacija in preropenje«, je izšla v založbi Busika in Ko-houta v Pragi, zbirka predavanj in raz-prav, ki jih je držal predsednik Masaryk v prejšnjih časih ob raznih prilikah oz. jih objavil, jih pa ni bilo mogoče dobiti.

— Smrt češkega pesnika. V Stokah pri Plznu je umrl češki pesnik Klostermann. Njegov oče je bil Nemec in tudi njegova pr-va dela so bila napisana v nemškem jeziku. Pozneje pa je pričel pisati v češčini in je postal popolnoma češki pesnik. Bil je dolgo vrsto let profesor na nemški realki v Plznu.

— Institut za inozemsko pravo na Dunaju. Nedavno se je vršil na Dunaju ustanovni občni zbor avstrijskega Instituta za inozemsko pravo. Institut zasleduje na-logo zbirati prava vseh držav, kakor tudi držati ves zbrani material v lahko pri-stopni evidenci. Pri institutu se bo ustano-vil poseben urad za informacijo interesen-tov v vsakem oziru. Institut bo najbrže priključen narodni knjižnici.



## Dnevne novosti.

— **Kraljevska dvojica na Bledu.** Včeraj zjutraj se je peljala naša kraljevska dvojica z dvornim vlakom na letovišče na Bled. Vlak je došel v Ljubljano točno ob 8. uri 15 minut zjutraj in je stal na glavnem kolodvoru samo 10 minut. Potovanje se je vršilo na izrečno željo kralja incognito brez vsakih oficijelnih sprejemov in pozdravov. Visoka gosta so pričakovali na ljubljanskem glavnem kolodvoru veliki župan g. dr. Miroslov Lukan, deželno vladno je zastopal g. dr. Kremenšek, dalje komandant dravske divizije polk. Vučković, ljubljanski župan dr. Lud. Perič in politički ravnatelj dr. Guštin. Voz kraljeve dvojice je bil popolnoma zastrt, zastopnike iz mesta je pozdravil spremenišalec vlaka, g. kapetan Pogačnik. — Na vsej progi od Ljubljane do Lesc je prebivalstvo, ki je, čeprav potovanje kraljevske dvojice ni bilo naznanjeno, zvedelo o prihodu, privedlo kraljevske dvojice spontan in prisrčen sprejem. Solška mladina je ob progi čakala na dvorni vlak ter živalno pozdravljala kralja in kraljico. Na Lescu sta kralj in kraljica izstopila. Pozdravila sta jih okrajni glavar dr. Vaypotti, župan občine in mnogobrojno zbrano občinstvo. Kralj se je za prilazen sprejem zahvalil s toplimi besedami ter se nato s kraljico med špalirjem ondodnega prebivalstva in kopaljskih gostov, ki so vzklikali kraljevski dvojici odpeljal z avtomobilom v grad Suvorob na Bled.

— **Novinarski kongres.** Iz Beograda poročajo: Novinarskega kongresa, ki se vrši od 5. do 7. avgusta v Ljubljani, se udeležijo tudi zastopniki češkoslovaškega in poljskega časopisa.

— **Novi upravni državni monopol.** Na mesto g. Reveja, ki je podal ostavko kot upravnik državnih monopolov in odpotoval v Francijo, je imenovan g. Stevan Todorović.

— **Češkoslovaško učitelstvo v Ljubljani.** Jugoslovnsko-češkoslovaška liga v Ljubljani naznanja v imenu Udrženja jugoslovnskega učitelstva, poverjenika Ljubljana, Slomškove zveze in Češkoslovaške obce v Ljubljani, da prispe v petek, dne 20. t. m. ob 14. uri iz Zagreba v Ljubljano okrog 45 zastopnikov češkoslovaškega učitelstva pod vodstvom poslanca češkoslovaškega parlamenta Ogriška in sekciješkega načelnika Jovanovića. Imenovane organizacije pozivljejo ljubljansko občinstvo, da se v obilnem številu udeležijo sprejema češkoslovaških gostov, ter vabijo zlasti v Ljubljani se nahajajoče učitelstvo, da polnoštevilno prihitijo na kolodvor k sprejemu češkoslovaških tovarišev ter jih spremlja tekom njihovega bivanja v Ljubljani.

— **Slovaški učitelji v Zagrebu.** V sredo je prišlo v Zagreb 30 slovaških učiteljev, ki že nekaj časa potujejo po naši državi. Slovaki so že obiskali Slovače v Bački, nato Novi Sad, Beograd in Kragujevac, kjer so položili na grobove 40 slovaških mučnikov vence. V Zagrebu so jih sprejeli zelo priščno. Sprejema so se predvsem udeležili njihovi stanovski tovariši, kakor tudi zastopniki oblasti. Navzoča je bila tudi češkoslovaška kolonija in konzul Odon Para. Danes pridejo v Ljubljano.

— **Belgijski konzulat v Ljubljani.** Da se izogne raznim povpraševanjem, sporočamo, da je belgijski konzulat v Ljubljani že popolnoma instaliran in se nahajajo njegovi uradni prostori v pisarni Ljubljanskega veleposelnika ob Gosposvetski cesti.

— **Odprtje spominske plošče pesniku Simonu Jenku.** Osnova se je pripravljala odbor in si je razdelil delo po različnih oddelkih. Ob tej slavnosti dne 2. septembra se bo vršila tudi ljudska veselica v novih prostorih Narodnega doma, katerega so začeli v zadnjem času pokrivati. Seveda bodo prostori le privzorno urejeni. Istega dne slavi Narodna Čitalnica svojo šestdesetletnico in obletnico polaganja temeljnega kamna. Kot kaže, bo udeležba pri tej veliki slavnosti zelo velika.

— **Pogreb polkovnika Janka Vukasovića.** Včeraj danes popoldne ob 3. uri izpred garnizijske bolnice v Ljubljani.

— **Železničarske šole.** Prometno ministrstvo bo otvorilo meseca septembra v Nišu železničarsko šolo. Pozneje se bodo otvorile slične šole tudi v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu, ker ni zaenkrat na razpolago dovolj kredita.

— **Smrt beogradskega zdravnika.** V ponedeljek je umrl v Beogradu znan beograjski zdravnik in specialista za ženske bolezni dr. Jova Jovanović. Pokojnik je bil šef beogradske državne bolnice.

— **Razpis zdravniških služb.** Zdravstveni svet za Slovenijo razpisuje mesto šefa-zdravnika za protituberkulozni dispanzer v Celju v VIII. razredu. Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo do 20. avgusta na zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani. — Razpisano je tudi mesto okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Velike Lašče. Prošnje naj se pošljejo do 15. avgusta na zdravstveni odsek za Slovenijo.

— **Iz notarske službe.** Notar dr. Ivo Sorli zapusti z dnem 7. avgusta svoje notarsko mesto v Rogatcu in nastopi svoje mesto v Smarju pri Jelšah.

— **Nov kazenski zagovornik.** Višje deželno sodišče je sprejelo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša deželno sodnega svetnika v p. Aleksandra Ravalkarja v Mariboru.

— **Na drugi strani pod zaglavljen.** »Dr. Lukan pred padcem« se mora glasi: »K tozadevemu poročilu.« Slovence z dne 19. t. m. ugotovljamo principielno sledeče itd.

— **Sporod kongresa Jugoslovnskega učitelstva v Ljubljani.** Zborovanja bodo trajala tri dni. V nedeljo, dne 5. avgusta se vrši ob 8. uri dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu seja Glavnega Odbora Udrženja Jugoslov. Učitelstva, v katerem so poleg beogradskega vodstva tudi po trije zastopniki pokraljin in sicer iz Hrvaovine, Slovenije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Črne gore in poverjenstva iz Srbije. Popoldne istega dne se vrši zborovanje Glavnega Odbora in delegatov vseh pokrajinskih sekcij Udrženja, na katerem bodo navzoči vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in po en delegat od vsakega društva. To bo torej delegacija, na kateri bodo delegati iz vse države. Delegacija bo zborovala v veliki dvorani hotela Union. V ponedeljek, dne 6. avgusta se

vrši v veliki dvorani hotela Union ob 8. uri III. državna učiteljska skupščina Udrženja Jugoslovnskega Učitelstva. Skupščina bo zborovala ves dan. Na skupščini se bodo reševala organizacijska, notranja vprašanja UJU za celo državo. V torek, dne 7. avgusta se vrši ob 8. uri v veliki dvorani hotela Union II. kongres Udrženja Jugoslovnskega Učitelstva. Prvi kongres se je vršil leta 1920 v Beogradu, ob ustanovitvi UJU. Kongresi se vrše vsako tretje leto, drž. učit. skupščine pa redno vsako leto.

— **Prireditve ob priliki kongresa Jugoslovnskega Učitelstva v Ljubljani.** Običaj je bil ta, da so dosedaj vsa mesta, Beograd, Zagreb in Sarajevo priredila v narodnih gledališčih slavnostne predstave na čast učiteljskim gostom. Ker pa de letošnji kongres izven sežlje, v Ljubljani ne bo gledališke predstave, pač pa se vrše druge prireditve. Dne 5. avgusta se vrši pozdravni večer na vrtu restavracije Zvezda. Dne 7. avgusta se vrši ob 7. uri zvečer velika javna telovadba, ki jo priredi Jugoslovnski Sokolski Savez na čast udeležencem kongresa jugoslov. učit. na trgu Tabor. Po končanem sporodu istotam narodna zabava. Dne 7. avgusta se vrši ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union koncert Glasbene Matice, na čast udeležencem kongresa. Istega dne se vrši v kino Matica predavanje, ki ga polajnujejo skiptične slike Slovenije in neodrešenega ozemlja. Predavanje priredi Jugoslovnska Matica.

— **Ljubljanske družine, ki imajo svojce na letoviščih opozarjamo,** da potrebuje Udrženje Jugoslovnskega Učitelstva še več prenočišč za kongres dne 5., 6. in 7. avgusta. Prijava sprejema pisarna poverjenika UJU v Učiteljski tiskarni.

— **Ureditve modernih municijskih skladišč.** Iz Beograda poročajo: Vlada je odobrila vojnomu ministrtvu potrebne kredite za ureditve modernih skladišč, v katerih bo shranjena municija, ki je bila izdelana doma in ona, ki je prišla iz inozemstva. Da se nadalje prepreči nesreče, bodo vsa municijska skladišča nameščena zunaj mest in bodo dobro zavarovana.

— **Reliefa karta Beograda.** Mestna občina beogradska je kupila reliefno karto mesta in okolice, ki so jo izdelali ruski topografi Velmozi. Lamin in Mamajev. Karta je stala 15.000 Din.

— **Angleški vojaški grobovi.** V Beograd je prišla angleška mislija, ki ima nalogo pokopati vse kraje, kjer ležijo pokopani angleški vojaši. Angleška vlada namerava pokopati vse angleške vojaše na enem mestu in jim nato postaviti spomenik. Mislija je stopila v stik z ministrstvom ver.

— **Veliki zvon ohridske katedrale.** Iz Ohrida nam poročajo: Zvon sv. Klimenta, ki je bil vlit v zvonarni Ljubljanskih stolnih tovarin in livarn in slovesno blagoslovljen dne 15. junija v prisotnosti ljubljanske pravoslavne občine, je zapel prikril na zvoniku ohridske katedrale 7. julija t. l. Bilo ga je čuti na severu do Struge, na jugu do samostana Sv. Nauma in vllčanstvu so se razlegali zvočni valovi daleč nad sinjo gladino velikega ohridskega jezera.

— **Velik naval v kopaljskih.** Iz vseh kopaljskih v Sloveniji, Dalmaciji in na Hrvaškem prihajajo poročila, da so kopaljska naravnost izredno obiskana. V nekaterih je nemogoče dobiti prostora. Najbolj obiskana so kopaljska ob naši morski rivijeri. Tam se nahaja poleg številnih naših gostov tudi precej tučev.

— **Kriče razmere vladajo na obmejni postaji na Jelenicah.** K tej notici v 137. šte. našega lista, ki vsebuje uradno konstatcijo dogodkov, nam je bil poslan sledeči popravek: Ni res, da leži krivda v konkretnem slučaju, objavljenem pod gorenjim naslovom, na restavraciji, res pa je, da nima restavratr nikakšne krivde. Ni res, da bi moral restavratr obvestiti carinarne, da bo pri vlakcu serviral 300 zajtrkov, res pa je, da nima restavratr te dolžnosti, marveč le dolžnost, obvestiti postajnega načelnika, kar se je tudi zgodilo. Ni res, da bi bila carinarina podvzela svoje mere radi dobička restavratrja Osvada, res pa je, da ni restavratrjev dobiček v nikakršni zvezi s temi merami. Končno ni res, da odgovarja restavratr Osvad pri carinarici za hitopastjo težje narave, res pa je, da ne odgovarja za nikakršno hitopastvo. Glede točnosti podatkov poslanega se bomo obrnili na pristojno mesto, da se znanimo javnost tudi z nekaterimi podrobnostmi, ki jo ustegejo zanimati.

— **Morilec Paskilević.** Aretirani morilec Paskilević je včeraj izjavil preiskovalnemu sodniku, da je izvršil umor skupaj s tovarišem Draženom Thierryjem, sinom uglednega zagrebskega zdravnika. Vsak od njiju je ubil po enega in ga oropal, denar pa sta potem delila.

— **Koliko splitskih pripadnikov je optiralo za Italijo.** Splitska »Nova Doba« poroča, da je optiralo za Italijo 1462 oseb, ki stanuje v Splitu in v okolici. Večina teh renegatov je optiralo radi osebnih koristi, ker se hoče izogniti vojaški službi.

— **Povratek »Vile Velebita«.** Naš solski parnik »Vila Velebita« je pristala po dovršenem posebnem potovanju v Gružu. Ekskurzisti so obiskali Vis, Benetke, Rab, Šibenik, Jelso, Sumartin, Makarsko in Korčulo in so se počutili na potovanju zelo dobro.

— **Pomanjkanje delavcev pri graditvi železnice.** Beogradska borza dela sporoča, da vlada pri gradnji novih železniških prog veliko pomanjkanje minierjev in dinarjev.

— **Hišnim posestnikom ljubljanskim!** Ker je rok za vpogled predpisa hišnajemninskega davka za leto 1923/24 pri davčni administraciji v Ljubljani že potekel z dnem 15. t. m. se hišni posestniki ljubljanski, naj si bodo člani ali nečlani društva hišnih posestnikov ponovno opozarjajo, da je društvo preskrbelo plačilne naloge za hišno najmarino, ti se dbe v društveni pisarni med običajnimi uradnimi urami. Ker je čas za morebitno pritožbo proti odmeri samo še do konca tega meseca, se hišni posestniki v lastnem interesu vabijo, da vsi brez izjeme pridejo po za nje pripravljene plačilne naloge. — Društveni odbor.

— **Vohunška afera v Zagrebu.** Prve vesti o vohunski aferi v Zagrebu so učinkovale kot bomba. Nekateri zagrebski listi so jo spravili v zvezo s povratkom Gagliardija. Po poznejših obvestilih pa je bilo jasno, da ni v aferi zapletena nobena stranka. Do artacije krivcev pa so prišli na sledeči način. Neka gospodinja, ki se je predstavila za Lido Birner, je prišla h polkovniku Vojnoviću in izjavila, da bi rada odkrila precej važnih stvari, ki jih ve o Italiji.

Vojnović je bil nezaupan in jo je spravil v zadrego in do protislovij. Končno mu je priznala, da je njeno pravo ime Danica An-

drović. Preiskava je dognala, da je vohunila v prid Italiji polni dve leti. Prenesla je 12 važnih vojaških dokumentov in ključ za dešifriranje, ki ga je tudi poznala. Živela je v konjukcinatu z nekim aktivnim častnikom v Debru in je občevala tudi s številnimi drugimi častniki. V afero je zapleteni tudi nekaj civilnih oseb, med njimi sarajevski pustolovec Abadžić, ki se je že večkrat ponudil za vojnega vohuna, toda vedno brezuspešno. Danica je bila uslužbena na raznih mestih, med drugim tudi pri vojnem ministrtstvu. Nekoč je bila celo v Ljubljani, kjer je skušala stopiti v stik z nekaterimi tukašnjimi častniki, ki pa so njeno znanje odklonili.

— **Ureditve mestnih ulic.** Javna tehnična. Za prihodnjo občinsko sejo so vložili podžupan dr. Stanovnik in obč. svetovalec Mošker, Zumer. Začn in Krč dva predloga in sicer radi zasilne steze čez Mirje in javne tehnice na Gosposvetski cesti. — Zasilna steza čez Mirje, kjer se križa z lepim potom do podaljšanja Bleiweilsove ceste, naj se uredi in zgradi v pravo cesto. Tudi naj se primerno promet, legi in kot dohodna cesta iz glavnega kolodvora, ki ima še vedno posebno močan pešpromet, uredi naša Kolodvorska ulica, ki je raztrgana in razorana ter silno umazana. — Javna tehnična na Gosposvetski cesti, ki je bila premeščena v Šiško, je na Gosposvetski cesti nujno potrebna in sicer radi državnega kolodvora. Stranke morajo sedaj hoditi na Tržaško cesto ali pa na glavni kolodvor, kar znači gotovo precejšno zamudo časa. To tehnično bi lahko upravljali obenem organi kontrolnega urada mestnih dohodarstvenih uradov.

— **Ljubljanski trg** je zadnje dni jako oživel in je vedno izredno dobro založen z domačimi kakor tudi uvoznimi prideletki. Na trg se dovažja krasna domača zelenjava in izredno lepo sadje. Cene so seveda tudi zelo »lepe«. Krasna, velika in popolno dozrela jabolka in hruške po 40 do 48 Din, dobre domače češnje od 9 do 10 Din, maline škodlika 3 Din, marelice po 17 do 20 Din kilogram, razne slive po 14 Din, fižol po 3 do 4 Din kilogram, kumare po 2 do 3 Din, ogras po 9 Din, paradiznik po 8 Din in krasne kolerabe. Ponekde je že uvožena in zgodnja domača solata. Endivija komad po 2 Din, ostala prva salata pa že ponehava. Bogat je trg ob Vodnikovem spomeniku na raznih cveticah, za čevljariskim trgovom pa prodajajo okoličani vrtno, travniško in gozdno zelenje in cvetje. Trg je vsak dan izredno dobro obiskan.

— **Čudna pretnja.** Splitska »Nova Doba« poroča: Neki resničoluben človek nam poroča, da ga je nedavno srečal neki berač in zahteval miloščino. Ker je nastopil tako samozavestno, mu ni hotel dati ničesar. Radi tega mu je berač zagrozil sledeče: »Čakaj, čakaj, dal te bom v časopise!«

— **Nezanega utoplenca** so našli ob 11. uri dopoldne 18. t. m. v Ljubljani in sicer pod pritokom lžice. Utopljenca je težko spoznati, ker je moral biti že del časa v vodi. Do sedaj še niso ugotovili njegove identitete.

— **Pazite na kolesa!** Karlu Krašvcu iz Vrhnice 158 je bilo ukradeno kolo, znamke »Waffenrad«, črno pleskano, vredno 2000 Din. — Antonu Boskoviću iz Bistrice pri Trzinu je bilo ukradeno iz dvorišča pred delavnico kolo znamke »Panzerad« št. 112.108, vredno 2500 Din, pnevmatike trdke »Vulkan«.

— **V vlaku proge Rogatec—Grobello** je bil ukraden Anici Zdončević soprogi orožnar, iz Kozjeva v kupeju mu iz lisčije kože, vreden 500 Din.

— **Novomeške novosti.** Izpiti pri čevljarski zadrugi za okraja Novomesto in Trebnje se bodo vršili v času od 23. — 28. julija. 16. t. m. se je poročil g. Adolf Avsec, žel. asistent z gospodino Albino Darovec. Poroka se je izvršila v Šmihelu pri Novem mestu. Cestitamo. — Na tukašnjem glavnem trgu prenavljata hiše g. Leopold Kopač, trgovec z manufakturo in dr. Ivanetič je povečal svoje hišo z novimi podstrešnimi prostori. Delo napreduje tu zelo hitro. Obe hiši pridobite tako mnogo na ličnosti, glavni trg našega mesta pa na lepoti. — Po hrobojavnem obvestilu iz Zagreba je umrl tankaj g. Fran Blažon, urar iz Novega mesta. Star šel 43 let je podlegel po daljšem bolehanju svoji težki bolezni ravno v času, ko je iskal zdravniške pomoči na kliniki v Zagrebu. Pokojnik je bil v našem mestu zelo priljubljen vsled svoje prijetne šegavosti in zdravega humorja, ki ga tudi v času bolezni nista zapustila. Prizadetim naše iskreno sožalje.

— **Celjske novosti.** Popravila kapucinskega mostu so oddana stavbeniku Vinko Kukovcu. Stroški za popravilo bodo znašali približno 190.000 Din. — Izposojanje mestnih zastav. Mestni občinski svet je v svoji zadnji seji sklenil, da se v bodoče principielno ne bodo državam več izposojale mestne zastave; društva naj to vpoštevajo ter se s tozadevnimi prošnjami ne obračajo več na mestni magistrat. — Ne bodite v globoko vodo. Te dni bi bil na nekem globokem mestu v Savinji pri kopanju skoro utonil neki invalid, katerega pa se je še pravočasno rešilo iz valov. Po umetnem oživilanju so ga zopet spravili k zavesti. — Srbsko planinsko društvo iz Beograda priredi prihodnji teden svoj prvi oficijelni tizet v slovenske planine. V Celju se je osnoval poseben odsek planincev, kateri bo sprejel in pozdravil bratske goste.

— **Mariborske novosti.** Nevihta, ki je v sredo divjala nad Dravsko dolino, je po došli poročilih napravila ogromno škodo. V približno pol ure je uničila celotni trud in ves up poljedelcev. V Rušah je padla toča, debela kakor golobja jajca. Tam, kakor tudi v Bistrici in Limbušu je uničen ves pridelek. Ker se je nevihta nad Mariborom obrnila proti severovzhodu, Dravsko polje ni tako težko prizadeto. — Številne gobe, ki so se pojavile po zadnjem dežju, so privabile mnogo nabiralecev v gozdove. Da pa ni dobro zavzavati gob, glede katerih ni gotovosti, ali so tudi res zavžitne, dokazuje več slučajev zastrupljenja, ki so se dogodili. Včeraj je po zavžitju gob obolela na težkem zastrupljenju 20-letna zasebnica Marija Karner. V brezupnem stanju so jo spravili v tukašnjo bolnišnico. Razen imenovane se je zastrupila z gobami v Usnjarski ulici stanujoča Marija Kobal, ki je bila tudi prepeljana v bolnišnico. — Pri kovaškem mojstru Kothbauerju zaposleni vajenec Avgust Haldner je med delom tako neprevidno ravnal s težko železno ploščo, da mu je padla na nogo in mu zdrobila levo nogo nad koleonom. Voz rešilnega oddelka ga je spravil v bolnišnico. — Tehnične priprave za letošnje industrijsko obrtno vzorčno razstavo napredujejo tako razveselivo, da se bo prihodnji teden zapri oni del Prešernove ulice med Ale-

ksandrovo in Razlagovo ulico, ki tvori v načrtu del razstavnega prostora. — V Mariboru se je pojavil še izza leta 1920 dobro znani nemški rovar in hulaška proti naši državi strojevodja Wallisch, ki je svoj čas imel vsled svojega nastopanja toliko masla na glavi, da se je s pravočasnim begom čez mejo odtegnil zasluženi kazni. Motil pa se je, ako je mislil, da so njegove »zasluge« pozabljene. Ko je te dni prišel v Studence, so ga kmalu aretirali in izročili sodišču, ki se bo podrobneje pobavilo z njegovo osebo in njegovim nekdanjim delovanjem.

— **Ljubljenc strojeplavce** je edino »STOEWER«, zastopstvo Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

## Iz raznih krajev naše kraljevine.

— **Materina ljubezen.** »Večernje Novosti« pišejo: Znan subotiski zdravnik dr. Malušev je te dni izvedel v sarajevski bolnici nenavadno operacijo, ki se mu je popolnoma posrečila. Že del časa je zdravil nekega triletnega dečka, ki je trpel na razširjeni drobno. Uvidel je, da bi ga mogel ozdraviti edino s človeškim mesom. Otrokova mati je bila pripravljena dati od svojega telesa potreben kos mesa. Zdravnik je izvedel operacijo s tem, da je odrezal materi kos mesa na nogi in ga pršil otroku. Mati in sinček se počutila dobro.

— **Nenavadna smrt zaljubljenecv.** V nekem kraju blizu Turina sta si vzela življenje dva zaljubljenca na način, ki se ne dogaja vsak dan. Kaj ju je gnalo v smrt, se ni moglo ugotoviti. Njemu je bilo 25 let, ona pa je bila stara komaj 15 let. Šla sta na najvišje mesto nekega mosta, kjer sta se zvezala z debelo vrvjo, da bi ja skupaj umrli. Ona je celo prosila, da ji zveže tudi roki, da se ne bi skušala rešiti. Ko je bilo vse pripravljeno, je sledil še poslednji poljub in nato zadnji korak. Drugi dan so ju našli mrtva ob obali. Bila sta še vedno trdno zvezana v smrtnem objemu.

## Novosti iz Primorske.

— **Otroški vrtec v Rocolu.** Gojenci rocolskega otroškega vrtca so priredili lepo uspešno zaključno veselico. Spored je bil zelo raznovrsten in je pokazal, kako se naši malčki zanimajo za delo. Priredili so par otroških iger, ki so lepo uspele. Marljiv vrtnarici so starši poklonili šopke cvetlic v znak priznanja za njen trud.

## Sport in turistika.

— **Čak. Sportski klub** — S. K. Ilirija. K tej naši notici v včerajšnjem listu nam S. K. Primorje sporoča sledeče: ČSK je dober klub, klub temu, da ga je Primorje porazilo svoj čas, ko je gostovalo v Čakovcu, s 3:2. Ni lepo pa od Ilirije, da dela reklamo v tem smislu, ko javlja, da je isti klub porazil karlovaško Olimpijo z 6:3, a Olimpija ljubljanski Primorje z 6:3. Če bi Primorje nastopilo kompletno proti Olimpiji, tedaj bi rezultat drugače izpadel. V Karlovcu je gostovala rezerva Primorja, ojačena po 3 igralcih iz I. moštva. Razen tega je sodnik dikiral proti Primorju 3 enajstmetrovke. Kljub temu pa je rezerva Primorja pokazala boljšo igro od domačinov, kateri so se izrezili, da bi v slučaju, če bi en teden prej gostovali proti njim v tej postavi, sigurno zmagali. Dotlej ni bila še Olimpija ojačena po domačih študentih, ki študirajo in igrajo v Zagrebu. Končno bodi omenjeno, da je Primorje nastopilo v Čakovcu z eno rezervo in sicer za branilca Birso, ki je eden najboljših igralcev Primorja. Sedaj si sportniki lahko napravijo pravo sliko o moči Čak. Sportnega kluba. Ilirijo bi pa prosili, da napravi prihodnje reklamo, ki naj odgovarja resnici, ne pa potvarjati dejstva v moralno škodo ostalih klubov.

— **Motoklub »Slovenija«** razpisuje na dan 29. julija 1923. I. klubovo hitrostno tekmo na 10 km dolgi progi Gaštanj (Kranj). — Medvođe (gostilna Bohinec). Start pri km 234. cilj pri km 134. — Stojeci start. Proizopizice se bodo objavile članom na sestanku pri Mraku dne 20. t. m. ob 8.15. Vsi člani se pozivljajo, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

— **Motoklub »Slovenija«**, vabi številne vozače DKW in drugih pomožnih motorjev k pristopu. Lastniki pomožnih motorjev imajo popust pri vstopnini in članarini. — Prijave sprejema društv. blaginjak g. Stane Baraga, Jugobanka, Kolodvorska ul.

— **Dunajski klubi v inozemstvu.** Poletni odmor v prvenstvenem tekmovanju je izrabila večina dunajskih klubov za daljše turneje v inozemstvu. Medtem ko gostuje Slovan z znanimi uspehi v Jugoslaviji, so absolvirali Amaterji celo serijo tekem v Skandinaviji in sicer povsod z visokimi zmagami. Dne 14. t. m. so zmagali reprezentanco Norköpinga s 6:0, dne 15. t. m. reprez. Örebro s 5:1; večino golov je dosegel zopet znani Schaffer. — First Vienna F. C. čegar rezerva gostuje te dni v Ljubljani, je igral 15. t. m. svojo prvo tekmo na Poljskem in sicer proti Poloniji v Varšavi z neodločnim rez. 2:2. — Dne 22. in 29. t. m. igra Vienna v Lodzu in Vratislavi ter event. v Draždanh.

## Izpred sodišča.

PLAČILO ZA NOČIŠČE.

Delavci Jernej Nollmal iz Moravč, Alojzij Lisjak iz Dobruč in Anton Jarc ob St. Ruperta so hodili k Rajko Turku na seno nočevati. Mož se je večkrat jezil in jezni so mu obtoženi razrezali jermenje nekega komata vredno 3000 kron. Obtoženci so priznali in so bili obsojeni Lisjak in Jarc vsak na 2 meseca težke ječe, Nollmal pa na 6 tednov ječe.

## Sokolski vestnik.

— **Bratje! K pogrebu brata Janka Vukasovića** se zbiramo danes, petek, popoldne ob dveh na vrtu Narodnega doma. — Savez.

## Iz društvenega življenja.

— **Pevci ljubljanskih pevskih zborov!** Udeležite se polnoštevilno pogreba g. polkovnika J. Vukasovića, ki se vrši v petek, dne 20. julija t. l. točno ob tritčrti na 3. popoldne izpred garnizijske bolnice na Zaloški cesti na glavni kolodvor. Društva naj se pogreba udeležijo z zastavami. — Odbor »Zveze slov. pevskih zborov«.

— **Odbor društva »Soča«** vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba blagopokojnega sorojaka, polkovnika Janka Vukasovića — Štibiš. Zbirališče danes v petek ob tritčrti na 15. (3.) pred garnizijsko bolnišnico na Zaloški cesti.

— **Češkoslovaška obec.** — V priložnosti zajeđu srdužen bratislavsko učitelstva, vzeme své k holné účasti na praželsky večírek pořádaný v pátek dne 20. t. m. o 20. hod. v zahradní restauraci »Zvezda«.

## Šah.

V nedeljo, dne 15. t. m. je bil ustanovljen v Celju ob udeležbi delegatov posrednih slovenskih šah. klubov šahovskih podsavez, ali z oficijelnim nazivom »Slov. šah zveza«. V odbor so bili izvoljeni gg.: B. Pleničar (Lj. šah. klub — predsednik) ter L. Vagaja (Celjski šah. klub) in E. Kramer (Mar. šah. klub). — O pomenu in namenu novostanovljene zveze izpogovornimo o priliki še podrobneje.

## Dopisi.

— **Ptuj. »Eifermesse«!** Kakor je znano, so vsi obredi v ustavi nepriznanih veroizpovedanj prepovedani. Ptujski nemščini imajo svoj stari običaj — katerega im je celo bivša Avstrija prepovedala — da se zberejo v posebni gostilniški sobi, v kateri imajo shranjen tabernakel, kelih, knjižo in neko mašno obleko. Vsako nedeljo okrog 11. ure predpoldnem zberejo se vsi prististi te verske sekte, zapre in zastraži se uhod in eden izvoljen odpre tabernakel, se obleče in mašuje pravzaprav oponaša, boljše omalovažuje rim. kat. mašni obred. Vsi navzoči delajo kakor njih duhovnik, pijejo se smejejo in oponašajo kat. cerkveni obred. Sedaj se nahaja ta tabernakel v gostilni Pössri, Prešernova ul. Lahko si ga ogleda vsakdo med tednom. Policija naj posveti tem prenapetostem nekoliko več potrebne paznje, da ne bo zraslo drevo preveč v nemško nebo.

## Borzna poročila.

Beograd. 19. julija. Devize. London 436—437, Pariz 553—554, New York 94.50—95, Zeneva 1647.50—1650, Milan 406.50—407, Solun 0—448, Praga 284.50—285, Berlin 0.031—0.032, Dunaj 0.1323—0.1325, Bukarešta 47.75—48.25, Budimpešta 0.90—1, Sofija 0—87, — Valute. Francoski frankl 550—552, romunski leji 46.50—47.50, madžarske krone 0.80—0.90, bolgarski levi 80—84.

Zagreb. 19. julija. Devize. Dunaj 0.132—0.13275, Berlin 0.0325—0.0355, Budimpešta 0.96—0.99, Bukarešta 0—48.50, Italija 406—409, London, izplačilo 435—436, ček 434.50—435.50, New York, ček 94—94.50, Pariz 552.50—557.50, Praga 283.50—284.50, Švica 1647.50—16



Gospodarstvo  
III. ljubljanski velesojm.

**TUJSKI PROMET ZA ČAS LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.**

Ljubljanski velesojm, kateri je kot do- bro organiziran pripoznan tudi v inozem- stvu, vzbuja v celji državi veliko zanimanje; vse že nestrno pričakuje uspeha. Pri- jave naših industrijev, trgovcev in obrt- nikov h udeležbi se zaključujejo, pripravila se že vse, da se opozori tujce na prireditel- jev. — Započela se je obširna reklama in propaganda za pridobitev kupcev. Javljeni so skupni poseti (posebni vlaki) že iz Sara- jeva, Skoplja, Vel. Bečkereka, Novega Sa- da, številni obiski se pričakuje iz Zagreba, Beograda in južnih krajev naše države. — Po teh informacijah se sklepa, da pride v jeseni v dobi desetih dni ca 60—80.000 tuj- cev v Ljubljano. — Težji ogromni množini bo treba preskrbeti prenočišča, zato naj Ljub- ljanci pokažejo gostoljubnost in naznanijo meseca avgusta Stan. oddelku velesojma proste sobe.

Ljubljanski velesojm bo letos najskrb- nejše organiziran. Ta največja manifestacija naše ind. obrti in trgovine naj najbolje iz- pade. — Stofiči očiti se bo divilo delu na- ših pridnih delavskih rok po tovarnah in drugih podjetjih.

Prijavni rok za udeležbo na III. Ljub- ljanskem vzorčnem velesojmu se zaključil 14. julija, nakar se prične z razdeljevanjem prostorov. Koncem meseca julija se začne razpoložljati načrti o dodeljenem prostoru. Po zaključku prijavnega roka se bo upo- števalo nove prijave samo še po razpolo- žljivem prostoru, katerega je malenkostno število kvadr. metrov na razpolago. Kupci iz vseh krajev se že danes številno pri- glašajo h udeležbi, katera bo letos veličanska. Vsi industrijski, trgovski in obrtniki, vpo- šilci takoj prijavno, da se vam rezervira

prostore. Kupčijski uspehi so letos zasigu- rani.

**Razdeljevanje prostorov:**

Prihodnji teden se bo pričelo z razde- ljevanjem prostorov, za kar je zadnji čas. Zamudnike prijavnega roka, ki se za- ključil s 24. t. m., se bo uvrstilo po možno- sti razpoložljivega mesta v skupni oddelek ne glede na stroko. — Vsi, ki so dosedaj prijavili, bodo porazdeljeni po velikih sku- pinah, tako da jih bo kupec, ki se za do- točno blago interesira, brez truda in dolgo- trajnega iskanja našel. Poleg tega je vele- sojski urad letos organiziral »Posredovalni« oddelek za kupčije, kateri bo za borzni značaj velesojma in za dobre uspehe udele- žencev, razstavljalec kot kupcev velike važnosti.

Vsi paviljoni so se ponovno letos pre- krili, tako da se v slučaju dežja ne bo bat, da bo voda zatekala v paviljone.

**Kakšno bo vreme za čas velesojma?**

Lansko leto je imel drugi Ljubljanski velesojm veliko smolo v vremenu. — Ves čas je deževalo in lilo v potokih.

Za letos pravi stoletna pratika, da bo vreme — lepo in stanovito. — Neki hudo- mušnež je svetoval, naj bi se napolnil trije gospodje velesojma k sv. Petru, patronu lepega vremena, ga povabili k slavnosti otvoritvi dne 2. septembra in ga zaprosili, naj Ljubljani za tisti čas prizanese z v Ljubljani tako redkim dežjem.

**INDUSTRIJA.**

**× Tovarna svile v Kragujevcu.** Neka francoska akcijska družba je kupila v Kra- gujevcu poleg kolodvora zemljišče, na ka- terem gradi tovarno za izdelovanje svile- nih tkanin.

**× Prost uvoz rudarskih potrebščin.** Ministrstvo za šume in rude je predložilo ekonomskofinančnemu ministrskemu komi- tetu projekt, po katerem bi se uvedel v našo kraljevino prost uvoz rudarskih po- trebščin.

**TRGOVINA.**

**× Cene važnejšim življskim potreb- ščinam v Celju.** (Dinarji) Govedina I. vrste v mesnicah 27, II. 23.50—26, na stojnicah I. 25, II. 23. Teletina I. 25, II. 22—23.50. Svin- jina I. 30, II. 28; slanina I. 40, II. 38, na debele 38; mast domača 42, amerikan. 36, 1 kg šunke 55, I. prekajeno meso 45, II. 40, 1 liter mleka 3,75—4, 1 kg surovega masla 50, čajnega 72, masla 55 jajce komad 1.25 do 1.50. Mleviski izdelki: moka »00« 7.40, »0« 7.35, »2« 6.90, »4« 6.40, »6« 5.40, ajdova moka I. 7.50. Specerija: kava Portoriko 68, Santos 48, Rio 44, pražena kava I. 70, II. 56, III. 50, kristalni sladkor 25, v kockah 27, kavna primes 26, riž I. 13.50, II. 7.50, namizno olje 32, bučno 40, testenine I. 21, II. 15. — Kuriyo: kub. meter trdih drv 130, 100 kg 35, kub. meter mehkih drv 100, 100 kg 28; 1 stot črna premoza 43, rujavega 23. Žito: 1 stot pšenice 480, riž 420, jame- na 360, ovs 400, prosa 400, koruze 340, ajde 400, fižola 550—700. Krma: 1 stot sla- dkega sena 100, polsladkega 75, kislega 50, slame 50. — Z zelenjavo in raznimi pridelki, kakor fižolom, krompirjem, kolerabo, sola- to itd. je trg dobro založen.

**× Trgovski stiki v Švici.** Ponovnokrat se je pripetilo da so jugoslovski trgovci stopili v poslovne stike s švicarskimi trgo- vci, o katerih se je pozneje pokazalo, da ni- so realne in solidne osebe in so zbog tega imeli naši trgovci znatne gnotne škode. Gre tu navadno za nesolidne elemente, ne- trgovce ki se spuščajo v spekulacije in ne zaslužijo, da se z njimi navežejo poslovni stiki. Da se zavarujejo naše trditve pred ta- kimi elementi, kakor tudi, da se ohrani pre- stizj solidnih švicarskih trgovcev, prosi švicar- ski konzulat v Zagrebu, da se vsaka trd- ka, katera hoče stopiti v trgovske stike z nepoznano švicarsko tvrdko, prej informira pri konzulatu o zanesljivosti švicarske trd- ke. Švicarski konzulat v Zagrebu ima se- znam vseh protokoliranih švicarskih trgov- ni more tudi v najkrajšem času dobiti vse

podrobne informacije o vsaki švicarski trdki.

**PROMET.**

**× Promet z Bolgarijo preko Carigrada** je s 15. t. m. zopet vzpostavljen.

**× Zvišanje železniških tarifov na Ma- džarskem.** Iz Budimpešte poročajo 18. julija: Ravnatelstvo madžarskih državnih želez- nic je sklenilo, da se od 25. julija dalje zo- pet zvišajo osebni tarifi za 100% in bla- govni tarifi za 50%.

**× Zvišanje železniških pristojbin v Nemčiji.** Iz Berlina poročajo dne 18. julija: Na današnji seji stalnega odbora državnega železniškega sveta je prišlo do razgovora o tem, kako bi se osebni in blagovni tarifi prilagodili devalvaciji denarja. Predlog uprave predvideva za 1. avgust zvišanje osebnih tarifov za 300% za I. in II. razred, 250% za III. in IV. razred, in v blagovnem prometu zvišanje za 150% od istega časa naprej. Od povišanja za I. in II. razred od- pade 100% dohodkov, za III. in IV. razred pa 50% na škode v Poruhruju, dočim bo bla- govni promet pritegnjen v to svrhu pribli-žno s 25%.

**DENARSTVO.**

**× Novi bankovci.** Narodna banka da v kratkem v promet nove bankovce po 10, 100 in 1000 dinarjev zaradi denarne krize in ker zadržuje kmetko prebivalstvo velike denarne vsote. Hkrati se vzame iz prometa gotovo število starih novčanic.

**KMETIJSTVO.**

**× Izvoz sena.** Po podatkih, ki jih je dobilo poljedelsko ministrstvo, bo naša dr- žava mogla letos izvoziti do 1 milijarde kg sena. Tekom tekoče sezone je bilo pokošeno v naši državi okroglo poldrugi milijon hektarov zemljišča ter dobljeno približno poltretjo milijardo kilogramov sena.

**RAZNO.**

**× Nov zakon o ribolovu.** Poljedelsko ministrstvo je izdelalo nov pravilnik o ribo- lovu, ki bo veljal za celo našo državo.

**× Protest proti dobavi znamk od Nemčije.** Anglija je protestirala pri repara- cijski komisiji proti našemu poštnemu mi- nistrstvu, ker je naročilo na račun repara- cij od neke firme v Nemčiji dobavo znamk za našo državo. Povod temu protestu je določba versailleske mirovne pogodbe, da se na račun reparacij ne smejo naročati dr- žavni vrednostni papirji.

**× Reparacijsko vprašanje.** Reparacijska komisija je včeraj popoldne vzele na- znanje izjave nemške komisije za vojna bremena, v katerih se bo ta izrekla o tem, ali je Nemčija na podlagi mirovne pogodbe zavezana, da dobavi sladkor na račun re- paracij. (W)

**× Tuji v Dubrovniku.** V prvem pol- letju je obiskalo Dubrovnik 14.325 tujcev. Obisk se razdeli po mesecih sledeče: v ja- nuarju 1780, v februarju 1981, v marcu 2198, v aprilu 2913, v maju 2924, v juniju 2529 tujcev. Vsi ti obiskovalci so bili v Dubrovniku vsaj nekaj dni. Tujcev, ki so bili v Dubrovniku samo po en dan, pa je najmanj še enkrat toliko.

Glavni urednik: Ivan Podržaj.  
Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.  
Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

**Poslano.\*)**

Z ozirom na notico »Mistifikacija«, ob- javljeno v »Slovenca« z dne 17. julija 1923, št. 158, podpisana izjavljava, da sva zaradi te notice proti odgovornemu uredništvu »Slovenca« vložila tožbo.

V Ljubljani, dne 19. julija 1923.

Fabiani, Jurjeva

\* Za spis pod tem naslovom uredništva ni odgovorno.

Prosper Mérimée:  
Verne duše v vicah.

(Nadaljevanje.)

»Tme Flandrija je blagodejno vplivalo na dona Juana. Zapustiti Španijo je zanj pomenilo toliko kakor izbežniti pred samim seboj. Med napori in vojnimi nevarnostmi pač ne bo imel časa za mučna razmišljanja!

»V Flandrijo, v Flandrijo!« je zaklical, »po- dmo morit v Flandrijo!

»Iz Salamanke v Bruselj je precej daleč,« je resno pristavil don Garcia, »in kar tiče vašo opravilo, tudi ne bi mogli takoj oditi. Če vas pa zasači gospod corrégidor, boste pa tudi težko prišli kam drugam kot na galejo Njegovega Veli- čanstva.«

Nato, ko se je don Juan posvetoval nekaj časa s svojim prijateljem, je ročno sklepal svojo dijaško obleko. Vzel je usnjen suknjič, kakor so ga takrat nosili vojaki, del na glavo velik nazaj zavilhan klobuk in si pas napolnil z zlatniki, ko- likor sta jih pač z donom Garcijo mogla spraviti vanj. Vse to ni trajalo dalj časa kot par minuf. Takoj je nastopil pot, odšel iz mesta, ne da bi ga kdo spoznal, potoval je vso noč in celo dopoldne

prihodnjega dneva, dokler ga ni solčna vročina prisilila k počitku. V prvem mestu je kupil konja, se priključil neki karavani in tako dospel brez ovire do Saragosse. Tam je ostal nekaj dni pod imenom don Juan Carrasco. Don Garcla, ki je odpotoval prihodnje jutro, je šel po drugi poti in dohitel prijatelja v Saragossi. Šla sta tudi v cer-kev, nekoliko pogledala po aragonskih lepoticah in se nato odpravila v spremstvu svojih služabni- kov v Barcelono. Tam sta se vkrcala za Civita- Vecchio. Utrujenost, morska bolezen, novi kraji in prirojena lahkomišelnost, vse je pomagalo donu Juanu na strašne prizore, ki jih je puščal za seboj. Nekaj veselih mesecev sta prebila v Italiji in tam skoro pozabila na cilj svojega potovanja; toda pričelo je jima primanjkovati denarja in pri- ključila sta se četi svojih rojakov, ki so imeli prav tako hrabra srca in prazne mošnje in kateri so bili tudi namenjeni v Nemčijo.

V Bruslju si je vsak po svoji volji izbral sto-tnijo. Obadva prijatelja sta sklenila doseči svojo vojaško slavo pod donom Manuelom Samarro, najprej zato, ker je bil iz Andaluzije, drugič pa zato, ker ni zahteval od svojih vojakov nič dru-gega kakor pogum in ljubezen do orožja.

Ugajala mu je še njuna zunanost; zato je lepo postopal z njima in ju pošiljal v je najbolj nevarne boje, kakor sta si tadva sama želela.

Sreča jima je bila naklonjena in v dnevih, ko je mnogo njihovih tovarišev našlo smrt, onadva niti ranjena nista bila. Generali so postali pozorni; na isti dan sta bila odlikovana. V mnenju, da sta si s tem pridobila neomejeno prijateljstvo in naklo- njenost svojih poveljnikov, sta povedala svoja prava imena in začela živeti običajno življenje: to se pravi podnevi sta igrala in popivala, ponoči pa delala podoknice zalim ženskam mesta, v ka- terih se je ravno nahajala njihova garnizija. Starši so jima bili odpustili, kar ju je komaj razveselilo; poslali pa so jima tudi denar potom antwerpen- skih bankirjev. Tega sta dobro porabila. Mlada, bogata, hrabra in podvzetna kakor sta bila, sta imela povsod številne in brze uspehe. Ne bom pri- povedoval podrobnosti; naj zadostuje, če omenim, da so jima bila dobra vsa sredstva, kadar sta ugledala kako lepo žensko. Obljube in prisege so bile za tadva ničvredneže le igrače; in če niso bili bratje in soprogi zadovoljni z njima, sta jim od- govarjala neusmiljeno z meči.

Boji so se iznova začeli na spomlad.

Pri nekem spopadu, ki se je slabo končal za Spance, je bil stotnik Somare smrtno ranjen. Don Juan ga je videl pasti, pritekel mu je na pomoč in poklical vojake, da bi ga odnesli; toda dobri kapitan je še enkrat zbral pojemajoče moči in mu rekel:

»Pustite me, naj umrjem tu, čutim, da je po meni. Smrt je ravnotaka tukaj kakor pol milje oddal. Vodite vojake, imeli bodo trdo delo, kajti vidim, da Holandci prodirajo. — Dečki,« je pri- stavil, »pojdite na svoja mesta in se ne vznemir- jajte zaradi mene.«

Tedaj je prihitel don Garcia in ga vprašal če ima morda kako željo.

»Kaj za vraga hočete, da naj bi želel v tem položaju.«

Nekaj časa se je zdelo, da premišljuje.

»Nikdar nisem mnogo mislil na smrt,« je re- kel, »in ne mogel bi verjeti, da je tako blizu... Rad bi imel poleg sebe kakega duhovnika... Toda vsi naši patri niso Bog ve kaj prida... Ven- dar je težko umreti brez spovedi!«

»Nujte, moj molitvenik,« je rekel don Garcia in mu ponudil steklenico vina. »Le pogum!«

Oči starega vojaka so postajale bolj in bolj kalne. Šale dona Garcia niti slišal ni več, toda vsi, ki so stali okoli, so se zgedovali nad njo.

»Don Juan,« je rekel umirajoči, »stopite bliže, otrok moj. Vi boste moj dedič. Vzemite to denar- nico, v njej je vse moje imetje; boljše je, da pripade vam, kakor pa krivovercem. Edino, kar vas prošim je, da plačate nekoliko maš za pokoj moje duše.«

(Dalje prih.)

**MALI OGLASI:**

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davščino vred.

**Uradnik**  
z večletno prakso vseh pisar- niških del išče primerne službe. Sprejme tudi mesto delovodje, skladiščnika ali poslovodje. Po- nuditelj z navedbo plače pod »Delaven« na pravo »Jutranje Novosti«.

**Priporočam**  
svojo bogato zalogo spalnih in jedilnih sob ter raznega novega pohištva. Marija Baumgartner, Celje, Gosposka ulica št. 25.

**Visiji natakar,**  
zmožem 7 jezikov išče mesta po možnosti v restavraciji. Po- nuditelj na upr. l. pod »Natakar«.

**Komet**  
je najboljši, najcenejši tekoče čistilo za parkete in linoleum. Domač proizvod brez duha. Otroci lahko delo in minimalna poraba. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Glavna zaloga: Aleksander Wislak, Ljubljana, Gosposvetska cesta.

**Kontoristinja**  
z večletno pisarniško prakso, zmožna strojepisja in vseh kontornih del želi premeniti me- sto. Ponudbe prosil pod »Vestna«, na upravo lista.

**Stružniki**  
malo rabljeni (hobelbanki) s pri- meranim orodjem se prodajo. Naslov v upravi lista.

**Tri sobe**  
v novo zgrajeni hiši, vsaka s posameznim vvhodom oddajajo se posamezno v najem za več- letno dobo lo proti naprej pla- čilu za daljšo dobo. Resnim relikantom daje iz prijaznosti ustna pojasnila pisarna Prešer- nova ulica št. 54. I. pisarna vprašanja je pa staviti poštni predal št. 149.

**Novo pohištvo,**  
obednica (mahagoni) in salo- nska garnitura (pliš), skupno ali posamezno se prodaja najvišjemu ponudniku. Za ogledati v brzo- vnozem skladišču južnega ko- lodvora v Ljubljani dnevno med 8.—11. in 14.—16. uro. Pismene ponudbe, vezane na 8 dni je vpsolati pod štey. 831/II-23 na obratno ravnatelstvo južne že- leznice v Ljubljani do 7. julija.

**Blazine, žima**  
morska trava. Peter Kobal Kranj, Glavni trg tvornica vseh vrst blazin in žime in mor- ske trave, modroce na peresih. Specijelna trdika za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! — Za- htevaite oferte in cenike!

**Učener,**  
star 17 let, ki ima že dve leti ključavniške učne dobe, želi mesta s hrano in stanovanjem. Cenjene ponudbe na poštnole- žiče Poljčane.

**Iščem**  
večjo svoto posojila proti po- polni pupilarni varnosti in ugo- dnimi obrestmi. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Varnost«.

**Letni manipulant**  
išče službe kot prevzemalac lesa in oglja. Nastop mogoč takoj. Cenjene ponudbe pod »Vesten« na upravo lista.

**Zemljišče za malo sta- novanjsko kolonijo.**  
Solčna lega ob periferiji mesta Maribor v obsegu 3—6 oravov išče »MOJMR« Kreditna in stavbna zadruga v Mariboru.

**Nemeblovano sobo**  
v mestu se išče. Ponudbe se prosil pod »Nemeblovana« na upravo lista.

**Velika zaloga klobukov in slamnikov se dobi pri Franc Cerar**  
družba z o. z.  
tovarna v Stobu, pošta Domžale.

Prevzamejo se tudi stari klo- buki in slamniki v popravilo pri Kovačević i Tršan v Ljubljani, Prešernova ul. 5.

**Sprejemanje v sredo.**  
Zaloga v Celju, Gosposka ulica št. 4.

**Šentjanski premog**  
se dobi po ugod- nih cenah vsako množino.  
Prodajni urad šentjanskega premogokopa  
Ljubljana, Krekov trg 10.

**Premog - zdrob**  
žez 5000 kalorij nudim franko vagon. Taktinje Din 2.300 za vagon. Mestinja doba ca 10 vagonov, drugače 2 vagona na mesec. Cenjena naročila pod »Zdrob 5500« na upravnistvo.

**Gospodična,**  
ki je absolvirala trgovski težaj z dobrim uspehom, želi primerne službe, najraje v Ljubljani. Cenj. ponudbe prosil pod »Zanesljiva« na upravo lista.

**Pozor, tiskarne!**  
Prodam poceni rokopiš pre- voda znamenitega angleškega romana v svrhu ponatisa in založbe. Naslov v upravi.

**Proda se**  
posestvo, sestojče iz hiše v dobrem stanu, gospodarska po- sloplja, 8 oravov sveta, vrt, sado- nosnik, njive, 1/4 ure od postaje Rače, lepa lega, po zelo ugodni ceni. Ponudbe pod »Prilika« na upravo lista.

**Pohištvo,**  
dobro ohranjeno - kompletna po- stelja s tušno in žimnatno opre- mo, razne omare, kredence, ku- hinjska posoda, stenska ura, obleka, perilo, miza slike in drugo se prodaja na prostovoljni drugi se prodaja v nedeljo dne 15. julija zjutraj ob 1/3 uri v Hre- novci ul. 17/II. levo.

**Tražim domačicu**  
kučevnu lepu, nježno odgojeno i obravnavu osebu, zdravu bes- prekornog vladanja, dobre pri- rode, okretnu i veštu u kuhanju; ja sam samac, veletrgovac, dobro situiran, gde bi se mogla i udo- miti. Ponude sa fotografijom na adresu: Milan Ivković, Novi Sad, Kralja Petra ul. 1.

**I. JAX & SIN**  
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta  
priporoča svojo bogato zalogo:  
**Pisalnih strojev »ADLER«**  
**Sivalnih strojev za rodbino in obrt**  
**Voznih koles**  
Styria -- Dürkopp, Orožno kolo (Waffenrad)  
Ceniki zastonj in franko.

**Najstarejša špedicijška trdka v Sloveniji**  
**R. RANZINGER, Ljubljana - Jesenice**  
špedicijška pisarna

Podjetje za prevažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Podjetje za prevažanje pohištva. — Skladišče s posebnimi zaprtimi kablinami za pohištvo.

Brzjavil: RANZINGER. Interurban telefon 60.

**And. Jakil, tovarna kož**  
in čevljev d. d.  
prodajalna Ljubljana, Poljanska c. 13.

**Znižane cene!!**  
**Solidno blago!!**  
Bogato skladišče moških, ženskih in otro- ških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

**Za naše malčke!**  
Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:  
**Moj zverinjak**  
knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas Din 6.—

**Moji ljubčki**  
živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15.—.

**Mladi slikar**  
10 tiskanih predlog za po- barvanje z akvarel - barvam ali pastel - barvniki Din 4.—

**Črnipeter**  
steroznan, vesela družabna igra za zimске večere. 1 igra Din 4.—.

**Vse se dobi v**  
**:: Zvezni tiskarni ::**  
**in knjigarni**  
v Ljubljani, Marijin trg 8.

**Zvezna tiskarna in knjigarna**  
v Ljubljana, Wolfova ul. 1.

Urejena je tudi za tisk glasbenih del (sekirice, note).